

Īsziņas

Labā ziņa:

Atklās atdzelžošanas staciju

2. decembrī pulksten 11 Balvos svinīgi nodos ekspluatācijā dzeramā ūdens atdzelžošanas staciju Partizānu ielā 68, kas ļaus pilsētas iedzīvotājiem saņemt kvalitatīvu dzeramo ūdeni. Projektēšanas un būvniecības darbus uzsāka 2008. gada februārī, būvprojekta līguma kopējā summa – Ls 1 314 707,88 (bez PVN).

Slikta ziņa:

Bez darba - 3067 cilvēki

Bezdarbnieku skaits bijušā Balvu rajona teritorijā turpina pieaugt. Novembrī tas pārsniedza 3000 atzīmēto Nodarbinātības Valsts aģentūras Balvu filiāle. Ja oktobra beigās bezdarbnieku rindās bija 2898 cilvēki, tad novembra beigās šis skaitlis pieaudzis līdz 3067 jeb 22,2% darbspējīgo iedzīvotāju.

Interesanta ziņa:

Medņevā - lielākais Adventes vainags novadā

Svētdien pie Medņevas jauniešu centra iededza pirmo sveici lielākajā Viļakas novada Adventes vainagā, ko pagatavojuši Medņevas jauniešu centra vadītāja Sandra Ločmele kopā ar saviem audzēkņiem un pagasta pārvaldes darbiniekiem. Vainaga diametrs sasniedz 6 metrus, bet četras Adventes sveces ir vairāk nekā divu metru augstumā.

Nepalaid garām:

Sacentīsies volejbolisti

5. decembrī pulksten 14 Balvu 2. pamatskolas sporta zālē Latvijas čempionāta volejbolā 1. līgas spēle starp volejbola klubiem "Balvi" un "RVS-Jauniešu izlase". Pulksten 15.30 balvenieši stāsies pretī arī volejbola komandai "RVS-Lāse Juniors".

Foto - M. Sprudzāne

Rotā daba. Vēlo bumbieru šķirnes augļi, lietus lāšu aprasoti, Kašu mājas pagalmā Tilžas "Ezerličos". Šoruden viņiem visbagātākā bijusi tieši bumbieru raža. Daba, kā atzīst Kaši, dod enerģiju pārdzīvot to, ko šodien sauc par krīzi.

Daba rotā, pārsteidz un dziedē

Rudens augļu šķirnes ienākas vēlu, un, pirms tās var notiesāt gardu muti, augļi no dārza jānolasa uzmanīgi un jānoliek glabāšanā.

Šoruden Kašu ģimene iztieka ļoti pieticīgu medus ražu, jo pirms tam piedzīvoja ievērojamu bišu zaudējumu, toties daba piedāvājusi bagātīgu augļu ražu. Bumbieru šķirņu viņiem trīspadsmit, vairums tieši vēlinās šķirnes. Viena no garšīgākajām 'Suvenirs', arī Pētera Upiša

hibrīds. Bumbieri stāv pagrabā, gatavinās, un tos cels galdā Ziemassvētku nedēļā.

Siltais un pārmitrais rudens zemniekiem liek rēķināties arī ar nepadarītiem darbiem. Daudzviet palikuši neuzarti lauki, māc raizes, cik veiksmīgi pārziemots ziemāji, citviet uz fermu dienu pēc dienas jābrien gumijas zābakos. Taču rudenīgā noskaņa vedina doties dabā un atlicināt laiku citām nodarbēm. Tilžēnietis Ēriks Kašs joprojām nenoguris meklē interesantus akmeņus, ar ko papildināt

sava kalna kolekciju. Kašu ģimene apmeklēja tukšas, kādreiz apdzīvotas lauku mājiņas, jo pieredze māca, ka tādās sētās var atrast gan akmeņus, gan īpatnējus augus un stādus. Ludzas pusē atraduši ļoti vecu, ar ķērpjiem apaugušu bumbieri. Tādu dabas ainavu Kaši redzējuši pirmo reizi. Viņi meklē arī 'raganu slotas' – sabiezinātus zaru veidojumus eglēs. Izrādās, tas ir izejmateriāls zemo skujuņu formu ieaudzēšanai, kam tagad Latvijā sāk pievērst uzmanību. Ieaudzēšana gan pra-

sa zināšanas un pacietību, un par atrastajām slotām jāatceras jūlijā, kad vislabāk no tām paņemt izejmateriālu. Zemniece Skaidrīte Kaša stāsta, ka pastaigās pa mežu var atrast daudz noderīga. Netālu no viņu mājām, piemēram, ir izaugusi piecmetrīga čūskegļe. Tas pats neparastas formas augs ar gludi nokarenajiem zariem, ko cilvēki par lielu naudu pērk no dārzniecībām. Kaši šo čūskegli sargā, priecājoties, ka tāds augs grezno viņu mežu.

M. Sprudzāne

Nākamajā
Radugunī

● **Gramatiku skaidro tikai latviski**
Par angļu valodas mācīšanu skolās

● **Laiks ticeibai vītu atrast**
Lepojas ar latgaliešu valodu

Kolektīvā "Pāris" no deviņiem dejojāšu pāriem, kuri šobrīd ir kolektīvā, septiņi ir pāris arī dzīvē.

4. lpp.

Iepriecina Viļakas folkloras kopas "Atzele" mūsdienīgā versija latviešu tautasdziesmai "Kur tad tu nu biji, āziti manu" un vakarēšana sentēvu garā.

9. lpp.

Piestājiens

Uzņēmēji un ikviens, kurš strādā un naudu nopelna pats, nevis saņem to no valsts, pašreizējo situāciju ar budžeta pieņemšanu nākamajam gadam un vispār valstī vērtē kā naudas bērsanu caurā cepurē. Ber, cik gribi, viss izkrit cauri! Valstij vajadzību ir milzīgi daudz, bet naudas pelnītāju - maz, pat ļoti maz! Jau sen visiem bija labi zināms, ka laukos vienīgās darba vietas bija un ir valsts un pašvaldību iestādēs, bet, lai nosauktu kādu plaukstošu, pelnošu uzņēmumu, cilvēki ar atbildi vilcinājās. Nekas nav mainījies! Tikai kļuvis sliktāk. Beidzot arī valsts ir sapratusi, ka tā tālāk neies. Tiek prognozēts, ka tuvākajos gados darbu valsts un pašvaldību sektorā zaudēs gandrīz 30 tūkstoši cilvēku, tā sasniedzot iepriekš noteikto valsts pārvaldes reformu mērķi, lai valdības sektorā nodarbināto skaits nepārsniegtu astoņus procentus no kopējā iedzīvotāju skaita. Laba ziņa! Ja vien.... Ja vien "brīvlaistajiem" būtu jaunas darba vietas privātajā sektorā. Valsts pārvaldes reformas sāpīgi skar daudzus cilvēkus, jo valsts paspārnē ir bijis gan ērti, gan labi, bet par ekonomikas un biznesa attīstību domāts maz. Vairāk, kā sadalīt un pārdalīt kādreiz kopīgi saražoto. Nesen dzirdēju ziņu par to, ka ārzemnieki vairs nesteidzas sūtīt uz Latviju humānās palīdzības kravas, jo uzskata - divdesmit gadu laikā Latvijai ir jābūt sasniegušai zināmu attīstības līmeni!

Ingrīda Zinkovska

Latvijā

Notiek vērienīgas akcijas. Saistībā ar valsts budžeta 2010.gadam pieņemšanu, pie Saeimas nama notika vērienīgas protesta akcijas, ko rīkoja arodbiedrības un studentu organizācijas, motociklisti. Protesta akcijas notika sakarā ar to, ka 2010.gada budžets sakarā ar nodokļu paaugstināšanu un jaunu nodokļu ieviešanu ir vērst uz būtisku iedzīvotāju dzīves līmeņa kritumu.

Sāk badastreiku pie valdības ēkas. Lai protestētu pret valsti notiekošo, Gatis Gaiķens sācis badastreiku pie valdības ēkas. Virietis uzkāris kaklā plakātu, uz kura rakstīts: "Vēlos dzīvot Latvijā! Es esmu pret sociālo genocīdu un piesaku badastreiku. Manas prasības ir: reāli pasākumi bezdarba apkarošanai, mažoritārā vēlēšanu sistēma, Saeimas un valdības atkāpšanās."

Latviešu karavīri dodas uz Afganistānu. Šonedēļ latviešu karavīri devās misijā uz Afganistānu. Misijā uz Afganistānu devies arī bijušais Zemessardzes 31.AMI bataljona komandieris Māris Kaldavs. Viņa uzdevums būs civilmilitārā sadarbība starp bruņotajiem spēkiem un civilo sektoru. Tādēļ viņš apguvis arī vietējo iedzīvotāju darī valodu.

Rīgā iedez svētku egli. Rīgas mērs Nils Ušakovs Doma laukumā iedez svētku egli. Līdz ar egles iedegšanos gaisā pacēlās ziepju burbuļi, spalvas un mākslīgais sniegs, kas darināts no dūnām. Rīgas mērs solīja, ka Jaungada naktī braukšana sabiedriskajā transportā būs bez maksas, bet Doma un Līvu laukumā darbosies Ziemassvētku tirdziņi.

Kuģi "Romanka" novelk no sēkļa. Baltijas jūrā, Ziemupē pie Akmeņpraga, netālu no krasta uz sēkļa uzskrēja poļu transporta kuģis "Romanka". Kuģis bija uzskrējis uz sēkļa tik tuvu krastam, ka daudzi cilvēki tāpēc vien brauca to skatīties. Kuģa glābšanu izdevās uzsākt tikai pēc dažām dienām, līdz tam glābšanas darbus kavēja nepiemērotie laika apstākļi.

Gan ievaino, gan nošauj. Latvijā turpinās medību sezona ar dzinējiem. Medību laikā Jelgavas novada Zāļniekos smagi ievainots Rīgas domes deputāts, frakcijas vadītājs, Satiksmes un transporta lietu komitejas priekšsēdētājs no "Saskaņas centra" partijas Nikolajs Zaharovs. Vēl medību laikā ar sirdslēkmi Jelgavas rajonā miris kāds medību kolektīva vadītājs, bet Ventspils novadā, izdarot mērķtiecīgu šāvieni pa meža dzīvnieku, nāvīgi ievainots dzinējs.

Būs Zivju diena. Lai Liepāju padarītu interesantāku viesiem arī ziemas sezonā, pašvaldības nodoms ir rīkot regulāras Zivju dienas. Pirmā Zivju diena varētu notikt jau pirms Ziemassvētkiem. Tas būtu izklaidējošs pasākums, kurā viss saistīts ar zivīm - zvejošanu, makšķerēšanu, kūpināšanu, zivju ēdienu gatavošanu skatītāju acu priekšā.

Egle mirdz, salūts – būs!

Sākoties Adventei, svētdien *tapa gaisma* Balvu novada galvenajā eglē pie Kultūras un atpūtas centra. Neskatoties uz to, ka pirms pulksten 17 liņāja lietus un bija krietni satumsis, uz pasākuma ieradās neparasti daudz balveniešu un pilsētas viesu.

Pilsētas elektroniskais tablo piecas minūtes pirms zaļās skaistules rotājumu iemirdzēšanās vēstīja, ka āra gaisa temperatūra ir plus divi grādi pēc Celsija. Zīmīgi, ka pati daba saudzēja klātesošos, jo lietus mitejās. Pērn Ziemassvētku egli iedezda 7.decembrī - toreiz skaistule atceļoja no Sitas mežiem. Izņēmums nebija arī šis gads. Pašvaldības aģentūras "San-Tex" speciāliste Velta Pulkstene zināja teikt, ka arī šī gada egle augusi Sitas mežos. Savukārt uzņēmuma vadītājs Uldis Sprudzāns priecājās, ka arī šogad ar tehniku izlīdzējis balvenietis Leonīds Ikaunieks. "Viņš mums vienmēr palīdz," piebilda M.Sprudzāns.

Svētku uzrunu, kā jau tādās reizēs pieklājās, teica Balvu novada domes priekšsēdētājs Jānis Trupovnieks. Viņš visiem atgādināja, ka cerību laiks ir klāt! "Šajā laikā cilvēki pārdomā aizgājušo laiku un ar cerībām raugās nākotnē. Nenokariet degumus!" vēlēja J.Trupovnieks. Tāpat domes vadītājs nešaubījās, ka ikviens no mums spēs atrast brīnumu sevī. Viņam pilnībā piekrita daudzi mazie un lielie rūķi, kuri cienājās ar pasākuma organizatoru sagādātajiem našķiem un tēju. "Man patīk, man garšo," apgalvoja arī trīsgadīgais balvenietis Saivis Molodcovs. Viņa vecāki atklāja, ka Saivis šādā nozīmīgā pasākumā ir pirmo reizi dzīvē un noteikti – ne pēdējā! Svētku mirklis pilsētas centrā, šķiet, neizpaliks arī gadumijas naktī. Lai arī tas ir liels noslēpums, "Vadugunij" izdevās noskaidrot, ka nav aizmirsts par svētku salūtu. "Tas būs!" sola Balvu novada pašvaldības speciālisti.

Brīnuma gaidās! Trīsgadīgais Saivis Molodcovs nešaubās, ka eksistē gan rūķi, gan Ziemassvētku vecītis. Ar rūķiem viņš jau ir pazīstams – tikās svētdien pie pilsētas galvenās egles.

Rotājas. Pēc eglītes svinīgas iedegšanas neizpalika smieklī un rotaļas.

Iedegs svētku egles

Rugāju novadā svinīga svētku egļu atklāšana Rugāju un Lazdukalna pagasta centros notiks 11.decembrī pulksten 15, bet Baltinavā – 20.decembrī pulksten 16. Ja Rugāju un Baltinavas novados pašvaldības organizētais svētku salūts gadumijas naktī visdrīzāk izpaliks, tad Viļakas novadā par to vēl domā. "Tas ir noslēpums," paskaidroja novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs. Viļakā svētku egli iedegs 11.decembrī pulksten 16.

E.Gabranovs

Var lūgties ar darbiem un uzvedību

Aizvadītajā sestdienā jauniešu svēto Misi, kas notika Bērzu Romas katoļu baznīcā, apmeklēja vairāki desmiti cilvēku.

Viņu vidū bija ne tikai jaunieši, bet arī mammas un vecmammās, kurām rūp bērnu un mazbērnu kristīgā audzināšana, kā arī pašām ir patīkami dzirdēt Svēto Rakstu lasījumu, priesteri teiktos vārdus, dziedātos un muzicējošos jauniešus. Svēto Misi vadīja priesteris Fēlikss Šnevels no Kupravas draudzes. Viņš skaidroja lūgšanas izpausmes un nozīmi, stāstot, ka cilvēki dažkārt pārprot dzirdēto un domā, ka aicinājums lūgties nozīmē lūgt Dievu gandrīz nepārtraukti. Svētajos Rakstos lasām, ka lūgšana var būt arī darbi. Cilvēks var lūgties ar darbiem un uzvedību, jo jebkurš darbs, kas veltīts Dievam, ir kā lūgšana. Un Dievam var veltīt jebkuru labu darbu. Tādā veidā iegūstam lūgšanas nepārtrauktību.

Dažreiz sakām, ka nav laika lūgties. Priesteris uzsvēra, ka tik daudz, kā pārmest vienu krusta zīmi, mēs varam izdarīt. Krusta zīme cilvēku sargā. F.Šnevels aicināja jaunatni censties labos darbus veltīt Dievam. "No zemes ar mīlestību pacelta adata cilvēkam dod vairāk žēlastību, nekā ar dusmām uzcelta pils," teica priesteris.

Dievkalpojums jauniešiem ilga nepilnu stundu. Tas ir laiks, kad jaunie baznīcas apmeklētāji spēj noturēt uzmanību

Jaunietes - Ieva, Madara, Dzintra - no Rēzeknes. Viņas svētkos un ikdienā apmeklē Jēzus Sirds katedrāli, bet šoreiz ar dvēseli aizkustinošām dziesmām priecēja mūsu puses ļaudis.

un interesi par notiekošo. Pēc baznīcas apmeklējuma jaunieši kopā ar draudzes prāvestu Oļģertu Misjūnu un priesteri F.Šneveli pulcējās pie karstas tējas tases, cienājās ar sarūpētajiem saldumiem, augļiem un pīrādziņiem. Tikšanās laikā priesteri ar jauniešiem izspēlēja iepazīšanās spēli, pārrunāja interesejošus jautājumus. Iespējams, ka uzsāktā tradīcija – organizēt jauniešu svētās Mises – turpināsies. Daži no klātesošajiem izteica

vēlmi organizēt pasākumu un pulcēties janvārī. Fakts, ka jaunā paaudze nāk uz baznīcu, iesaistās dažādās tās aktivitātēs, liek domāt, ka būs cilvēki, kuri dievnamu apmeklēs arī pēc gadiem 10 – 20. Tikšanās dalībnieki atzina, ka pasākums bija izdevies, tāpēc paldies priesteriem, ka atbalstīja jauniešus, uzmundrināja un iedrošināja gan ar darbiem, gan pateiktajiem laba padoma un humora pilnajiem vārdiem.

A.Socka

Kā vērtējat valdības lēmumu būtiski paaugstināt ikgadējo transportlīdzekļu nodevu?

Viedokļi

Moči valdību neglābs

ANDIS GRĀVĪTIS, motokluba "Spieķi vējā" prezidents

Pirms pāris dienām pirmo reizi medijos izskanēja šokējošs paziņojums, ka A kategorijas transportlīdzekļiem (motocikliem) Ministru kabinets plāno piemērot 100 latu lielu transportlīdzekļa ikgadējo nodevu!!!, kas pēc pirmdienas motobraucēju piketa pie Saeimas nama, kurā piedalījāmies arī mēs – "Spieķi vējā", jau sarucis līdz 24 latiem. Mūsaprāt, nodokļa griesti varētu būt 12 lati, jo motocikli ar vieglāko mašīnu, kuras nodeva būs 24 lati, nav vienā svarā mērojami. Līdz šim ceļa nodoklis motocikliem bija 3 lati, un tā ir adekvāta maksa, rēķinot, ka tos reāli izmanto 5-6 mēnešus gadā un tas ir sezonas braucamais.

Kas bagāti, lai maksā

ARVĪDS RACIBORSKIS, balvenietis

Jautājums par transportlīdzekļu ikgadējās nodevas palielinājumu šobrīd ir ļoti politizēts, jo ir būtiski, kādam mērķim šī nauda paredzēta. Iepriekš to novirzīja ceļu uzturēšanai un uzturēšanas fonda

Pamatotu sašutumu izraisīja arī Satiksmes ministra Gerharda teiktais, ka mūsu platuma grādos motocikls ir ekskluzīva lieta. Tas ir absurds! Motocikls ir tāds pats pārvietošanās līdzeklis kā automašīna, ko izmanto arī citviet pasaulē, jo tas fiziski aizņem mazāk vietas gan uz ceļiem, gan stāvvietā; tas ir ar mazāku degvielas patēriņu; tam ir mazākas uzturēšanas izmaksas un tas ir videi draudzīgāks (izmeši ir mazāki). Drīzāk par ekskluzīviem varētu saukt helikopterus, lidmašīnas un kuterus, un tos aplikt ar nodokļiem.

Lielākā daļa no mums pārstāv divas tehniskas vienības – gan motociklistus, gan autovadītājus, un tas nozīmē, ka vienlaikus varam izmantot tikai vienu no diviem transporta līdzekļiem. Visbiežāk sliktas redzamības, laika apstākļu un rudens, ziemas, pavasara laikā tas ir par labu automašīnai. Līdz ar to motocikla īpašnieks, kuram ir arī automašīna, nodokli maksā dubultā. Zinu, ka Lietuvā motociklam tehniskā skate jāiziet divos gados reizi, līdz ar to arī transporta nodeva jāmaksā reizi divos gados. Savukārt Zviedrijā motocikla nodeva ir 30 eiro jeb mūsu naudā 21 lats. Bet tā ir Zviedrija, kur ir sakārtota likumdošana, ceļi un viss pārējais. Latvijai arī 21 lats motocikliem būtu par daudz. Ja valdība nepieņems saprātīgu lēmumu, motobraucēji noteikti izskatīs dažādus citus variantus, iespējams, pat apejot likumu. Varbūt motociklus reģistrēs

veidošanai, bet tagad izskatās, ka valdība ar to grib uzturēt savu aparātu.

Runājot par nodevu motocikliem, būtu jānošķir, vai tas ir motocikls "Java", vai braucamrīks, kas iegādāts par 10-20 vai vairākiem tūkstošiem. Domāju, ka tas, kurš var atļauties nopirkt motociklu par 20 tūkstošiem latu, varēs arī nodevu samaksāt. Tikpat svarīga kategorija būtu arī motocikla jauda un izlaides gads, jo nevar salīdzināt cilvēku, kurš iegādājies padomju laika motociklu un divas reizes gadā izbrauc pa laukiem, ar tā saucamajiem vēja brāļiem, kur dažam labam pieder apbrīnas vērti motocikli. Tas pats ir arī ar automašīnām.

Masu informācijas līdzekļos pavidēja informācija, ka nodokli palielinās arī juridiskām personām, un te atkal būtu jānošķir konkrētas kategorijas. Vai tas ir 90-to gadu Audi, vai mašīna, kuras vērtība ir 30 un pāri par 50 tūkstošiem eiro. Statistika liecina, ka Latvijā ir vismaz 100 auto-

kaimiņrepublikās.

Līdz ar šo ažiotažu sāksies lielākas nekārtības uz ceļiem – tie, kas gribēs braukt, nevarēs nomaksāt nodokli, līdz ar to viņi to darīs nelikumīgi – brauks bez tehniskās apskates, bez transporta nodevas un obligātās apdrošināšanas. Policija viņus ķers, motociklisti bēgs, uz tā visa fona būs arī letāli iznākumi, un jau tagad skaidrs, ka pie laba tas nenovedīs. Ja algas būs adekvātas un likumdošana sakārtota, mēs esam ar mieru maksāt gan moču nodevas, gan auto nodevas, bet atbilstoši iedzīvotāju dzīves līmenim. Manuprāt, valdībai jāmeklē citi risinājumi, nevis tauta jānospiež ar nodokļiem. Ir skaidrs, ka moči valdību neglābs.

Fakti

● No nākamā gada transportlīdzekļu nodeva motocikliem, tricikliem un kvadricikliem būs 24 lati, nevis 50 un 100 lati, kā tika sākotnēji plānots.

● Par automašīnu no 2101 līdz 2600 (kg) plānoto 90 latu vietā nodeva būs 95 lati, bet automašīnām no 2601 līdz 3500 kg plānoto 110 latu vietā nodeva būs 115 lati.

● Nodeva par vieglo automašīnu līdz 1500 kg būs 24 lati (līdz šim 12 lati), no 1501 kg līdz 1800 kg - 48 lati (līdz šim 24 lati), no 1801 kg līdz 2100 kg - 75 lati (līdz šim 45 lati), vairāk par 3500 kg - 150 lati (līdz šim 78 lati).

mašīnas, kuru vērtība pārsniedz 100 tūkstošus. Tie arī varētu būt tie lielākie maksātāji. Savukārt ar tām mazajām mašīnām, golfiem un opelišiem, kas pieder mūsu lauku cilvēkiem un kuras maksā līdz 2-3 tūkstošiem eiro, brauc lielākā daļa mūsu tautas, kura saņem pensiju un minimālo atalgojumu. Zinu, ka Krievijā transportlīdzekļa nodeva vienas markas automašīnai var atšķirties līdz pat 10 reizēm, atkarībā no tā, kādā nogabalā tā atrodas, kāda ir jauda un izlaides gads.

Saprotu, ka tagad valdība ķeras pie jebkura salmiņa, lai salāpītu budžetu. Tani pat laikā padsmītiem tūkstošus latu ik mēnesi maksājam "Pareksam", lidostas vadītājam un citiem. Skumji, ka tas notiek uz mūsu – pamatiedzīvotāju – rēķina.

Viedokļus uzklāja
S.Karavoičika

Viļakas novada domē

Sadala papildus finansējumu izglītības iestādēm

Deputāti apstiprināja papildus finansējumu vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām, sadalot 3945 latus. Pirms lēmuma pieņemšanas gan izraisījās debates. Deputāti debatēja par to, kā papildus atbildību būs iespējams saņemt skolu direktoriem, kuri vienlaikus ir arī skolotāji un pasniedz konkrētus mācību priekšmetus. Domes juridiskās nodaļas vadītājs M.Locāns jautājumu motivēja, uzsverot, ka piesūtītajā pavadvēstulē no Izglītības un zinātnes ministrijas teikts, ka šī nauda domāta mācību procesa organizācijai, nevis administrēšanai. Tāpat direktori te nebūtu ietverami. Ja direktori ir skolotāji un pasniedz mācību stundas, par viņu atalgojumu, atbilstoši nostrādāto stundu skaitam, var izlemt skolas komisija no skolas kopējās piešķirtās naudas.

Papildus finansējumu - 3945 latus - sadalīja šādi: Viļakas Valsts ģimnāzijai – 850 lati, Rekasas vidusskolai – 856, Upītes pamatskolai – 275, Viduču pamatskolai – 477, Viļakas pamatskolai – 685, Žiguru pamatskolai – 415, Mežvidu pamatskolai – 213, Kupravas pamatskolai – 174 lati.

Uzdots izglītības iestāžu vadītājiem nodrošināt piešķirtā finansējuma papildu sadali mācību procesa nodrošināšanai, atbilstoši pedagogu tarifācijai Ministru Kabineta noteiktā kārtībā.

Piešķir līdzekļus Ziemassvētku paciņām

Deputāti nolēma piešķirt Viļakas novada pirmsskolas izglītības iestādēs, vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestādēs izglītojamajiem audzēkņiem, kā arī tiem, kuri ir deklarējušies Viļakas novadā, bet mācās citu novadu skolās, Ziemassvētku paciņu iegādei 2,50 latus katram.

Piešķir līdzekļus patstāvīgai dzīvei

Piešķirna pilngadību sasniegušai jauniešu naudu divu sociālā nodrošinājuma pabalstu apmērā – 90 latus. Līdzekļi paredzēti patstāvīgas dzīves uzsākšanai.

Pārdod un pērk nekustamos īpašumus

Novada dome atteicās no pirmpirkuma tiesībām uz nekustamo īpašumu "Čira" Vecumu pagasta Borisovā, kas sastāv no 139,55 hektāru platības un vienas ēkas, ko par 20 000 tūkstošiem latu pārdeva Janīnai Kozlovai. Nekustamo īpašumu "Putnu mājas" Medņevas pagastā, kas sastāv no zemes īpašuma 7 hektāru platībā un vairākām ēkām, iegādājās pircējs Roberts Naglis par 894 latiem. Raimonds Šaicāns iegādājās nekustamo īpašumu Viļakā, kas sastāv no zemes 1602 kvadrātmetru platībā un uz tās esošām ēkām, par 2700 latiem. Īpašumu "Tālzeme" 1,8 hektāru platībā par 7650 latiem nopirka SIA "Ozolmeži". Nekustamo īpašumu Susāju pagastā "Zelta lejas" 1,1 hektāru platībā un ar ēkām pārdeva par 1000 latiem.

No visu iepriekš minēto nekustamo īpašumu pirmpirkuma tiesībām novada dome atteikusies, jo pašvaldībai savu funkciju izpildei nav nepieciešami šie nekustamie īpašumi.

M.Sprudzāne

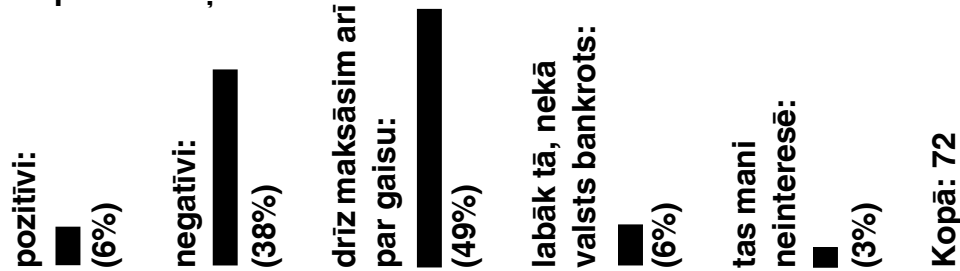
Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā

www.vaduguns.lv

Kā vērtējat valdības lēmumu būtiski paaugstināt ikgadējo transportlīdzekļu nodevu?

Reportāža

Briežuciema "Pārim" – piecpadsmiit

Siltā un miļuma pilnā atmosfērā, ar koncertu un apsveikumiem savus piecpadsmiit pastāvēšanas gadus nosvinēja Balvu novada Briežuciema pagasta deju kolektīvs "Pāris".

Šajā kolektīvā ir viena kolorīta nots - no deviņiem dejtāju pāriem, kuri šobrīd ir kolektīvā, septiņi ir pāris arī dzīvē. Kolektīvs sāka darboties, kad vēl nebija telpu mēģinājumiem. 1970.gadā jauniešu deju kolektīvu sāka vadīt Ausma Zelča, un plašākai publikai kolektīvs dejoja Briežuciema kluba atklāšanas pasākumā nākamajā gadā. Vēlākos gados dejtājus mācīja gan skolotāja Jaunzema, gan tagadējā Viļakas kultūras nama direktore Akvilina Jevstignejeva, vēlāk vadītāja godu uzticēja Jānim Gabrānam. Ar agrākās kluba vadītājas Lidijas Ločmeles gādību dejtāji pēc pauzes atsāka mēģinājumus. Sākumā četri pāri, kuriem etnogrāfiskā ansambļa vadītāja Maruta Ločmele mācīja etnogrāfiskās dejas. Kad 1994.gadā kolektīvu sāka vadīt Skaidrite Pakalnīte, dejtājiem piepulcējās vēl četri dejtāju pāri. Šo gadu arī uzskata par kolektīva dzimšanas gadu. Vairāki dejtāji kolektīvā darbojas visus 15 gadus - Jāzeps Jermacāns, kurš dejo ar kundzi Viju, Lidija un Francis Ločmeļi, Helēna un Edgars Ločmeļi, Boldāns Jānis un citi. Daudzus gadus dejo Aldis un Anita Punduri. Dejtāji mainās, bet "Pāris" pastāv.

"Pāris" kopā ar vadītāju Skaidriti Pakalnīti. Kolektīva dalībniekiem svarīgākais ir dejt pašiem sev par prieku, kopīgā brīvā laika pavadīšanā iesaistīt arī savus bērnus, kuri ir klāt gan mēģinājumos, gan koncertos, gan izbraukumos.

Aug jaunie vadītāji. Pasākumā divu dejojošo ģimeņu atvasēs - Edgars un Ilze Jermacāni (fotogrāfijā) un Ralfs un Aleta Boldāni droši papildināja vakara vadītājas Zitas Mežales uzstāšanos, piesakot programmu. Par godu "Pāra" jubilejai, četriem mazajiem vadītājiem uzšūti jauni līnu auduma tērpi.

Trīs dejas katrai piecgadei. "Pāris" koncertā parādīja deviņas dejas - pa trīs katrai piecgadei.

Sveic dziedošie pašdarbnieki. Anita Pakalnīte (no kreisās) un Alla Fjodorova sveicienā nesa augļu grozu, uzsverot, cik rudenī svarīgi lietot vitamīnus.

Pasniedz Atzinības rakstus. Balvu rajona padomes kultūras nodaļas vadītāja Ruta Cibule (no kreisās) "Pāra" vadītāji Skaidritei Pakalnītei un ilggadējiem dejtājiem Jāzepam Jermacānam, Lidijai un Francim Ločmeļiem, Helēnai un Edgaram Ločmeļiem, Jānim Boldānam, Aldim un Anitai Punduriem pasniedza Nemateriālā kultūras mantojuma Valsts aģentūras Atzinības rakstus, bet Balvu novada Pateicības rakstus pasniedza Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja Iveta Tiltiņa un speciāliste kultūras jautājumos Ilona Naļivaiko.

Pagasts sarūpē svētku torti. Bijušais "Pāra" dejtājs Žanis Ozoliņš pasniedza pagasta dāvanu - jubilejas torti.

Sveic priekšsēdētāja. Briežuciema pagasta pārvaldes vadītāja Anastasija Gabrāne ar dzeltenām krizantēmām sveica katru "Pāra" dejtāju.

Urrā! Noslēgumā ar salūtu un urravām dejtāji godināja vadītāju Skaidriti Pakalnīti.

Z.Loginas teksts un foto

Trešdienas saruna

Visi taču ir savējie!

Latvijas Republikas proklamēšanas dienas priekšvakarā Balvu novada Atzinības rakstu saņēma Krišjāņu feldšeru-vecmāšu punkta vadītāja GENOVEFA RIŽĀ. Viņai atzinību piešķir par ilggadēju, pašreizējo un profesionālu darbu Balvu novada iedzīvotāju veselības aprūpes nodrošināšanā.

Atzinības rakstā atzīmēts ilggadējs darbs...

-Krišjāņos sāku strādāt 1963.gada 1.aprīlī un jau 46 gadus tā man ir vienīgā darbvietā.

Veiksmīgs aprīļa joks?

-Ja būtu iespējams pagriezt laika ratu atpakaļ, ietu to pašu dzīves ceļu. Tikai noteikti mācītos arī augstskolā. Medicīna ir mans aicinājums – patiesi patīk palīdzēt cilvēkiem! Iespējams, man tāpēc nereti ir ļoti grūti, jo pārdzīvoju par katru pacientu.

Mācoties Bērzpils vidusskolā, jau zinājāt, ka dzīvi saistīsiet ar medicīnu?

-Lēmums nemaz nebija tik viegls. Patiesībā tā bija mammas ievirze un vēlme. Rīgas 2.medicīnas skolā bija ļoti liels konkurss, šķiet, četri cilvēki uz vienu vietu, tāpēc necerēju, ka man ir kaut vismazākās iespējas to izturēt. Pēc vidusskolas eksāmeņiem sāku strādāt par sanitāri Bērzpils slimnīcā. Tad atnāca ziņa, ka esmu uzņemta Medicīnas skolā. Pēc tās absolvēšanas pieteicos darbam uz Ogru un Rīgu. Liktenis lēma, ka nokļuvu Krišjāņos.

Tas pārsteidza?

-Lai tolaik nokļūtu līdz Krišjāņiem, bija jābrauc caur Ruskulovu. Tā mani arī smagajā automašīnā pirmo reizi uz jauno darbvietu atvīzināja. Otrā dienā bija pirmais izsaukums – tur, pēc manām domām, slimniecei bija pneimonija. Izsauca 'ātro palīdzību' un slimnieku aizsūtīju uz Balviem. Vēlāk nepacietīgi zvanīju, lai noskaidrotu, kas slimniecei kaš. "Nu nebija pneimonijas, nebija. Bronhīts bija," saņēmu atbildi.

Taču noteikti bijuši gadījumi, kad jāpieņem izšķirīgs lēmums?

-Jāatzīst, vienmēr esmu baidījies no dzemdību pieņemšanas. Šādās reizēs vienmēr esmu braukusi un lūgusi, lai Dieviņš stāv klāt. Un Viņš ir stāvējis klāt - man ir septiņi mājas dzemdības pieņemti mazuļi. Ir nācies pieņemt dzemdības naktī, un tikai otrā rītā atbrauc 'ātrie'. Tolaik jau nebija ceļu. Vienīgais autobuss kursēja maršrutā Alūksne-Krišjāņi. Sākumā gāja visādi. Kāda sieviete ilgi nevarēja tikt pie bērna, bet pēc kāda laika atnāca ar ziediem un vīnu ar sveicieniem no viņas dēliņa. Tagad jau izaugušas trīs paaudzes. Tāpat ir bijuši infarkti un dažādi citi gadījumi. Vienreiz veikalu uzlauza no Strenču slimnīcas izlaists vīrietis, kuru lūdza nomierināt – sašpricēt. Likās tāds mierīgs, bet, kad piegāju klāt, saņēmu sitienu pa seju. Ilgi, ilgi ar zilu aci staigāju. Arī šo vīrieti sliktu ceļu dēļ nekur nevarēja aizvest - tikai no rīta viņu dabūjam projām. Patiesībā tolaik modernākais transports bija kāpurķēžu traktors.

Mudina nenolaist rokas!

Krišjāņu feldšeru-vecmāšu punkta vadītāja Genovefa Rižā, jautāta, ko darīt brīžos, kad viss ir apnicis, iesaka nenolaist rokas: "Vajag darboties. Nevajag nogrimt ilgstošās un bezjēdzīgās pārdomās, sevi šausīšanā."

Krišjānieši jūs mīļi sauc par Genīti...

-Šķiet, ka man nemaz nepatīktu, ja sauktu oficiālajā vārdā. Visi taču ir savējie! Par to pašu pacientu iemaksu - nav jau cilvēkiem naudas. Piemēram, trūcīgo ģimeņu sarakstā man ir 18 ģimenes. No kā lai es to latu paņemu, ja zinu, kā cilvēki dzīvo.

Tās pašas zālates daudzi nevar atļauties nopirkt. Tāpat palīdzu. Pirms 20-30 gadiem cilvēki bija veselīgāki, daudz vairāk rūpējās par sevi. Tagad nāk tikai tad, kad vairs nespēj izturēt, turklāt uz slimnīcu viņus nedabūsi tikai tāpēc, ka tur daudz jāmaksā. Iedzīvotāji ir novecojuši, kā rezultātā arī dažādu slimību ir vairāk. Aptiekas punktā nereti nespēju pat pievest zāles. Un ja šī punkta nebūtu, kas tad notiktu? Paldies, ka palīdzību nekad neatsaka brīnišķīga aptiekas īpašniece Rita Pennere. Piezvanu, un viņa skrien. Tāpat paldies manam Ludboržinam, kurš izpalīdz visdažādākajās dzīves situācijās.

Vēl nav aizritējis pusgads, kopš Krišjāņi pievienojās Balvu novadam. Kādi secinājumi?

-Dzīvoju Rugāju novada Lazdukalna pagastā, bet strādāju Balvu novada Krišjāņu pagastā. Uzskatu, ka nevajadzēja rajonu dalīt četrās daļās. Kāpēc nevarējām apvienoties vienā novadā? Ērmīgi izskatās, ka Rugāji tagad atrodas pa vidu. Balvi tomēr ir centrs. Grūti atbildēt, vai kaut kas ir mainījies.

Nereti masu informācijas līdzekļos izskan dažādi viedokļi par cūku gripu. Šis drauds ir reāls vai pārspīlēts?

-Cilvēki tāpat slimo, un pateikt, kas tā par gripu, nevaru - analīzes taču neviens nav ņēmis. Slimo patiesi daudz - kur ir viens, tur ir visi. Labākais aizsarglīdzeklis ir ķiploki un C vitamīns, kā arī izolācija no inficētajiem. Cūku gripas drauds, manuprāt, ir pārspīlēts. Tas ir naudas jeb peļņas jautājums. Divpadsmit gadus potējos pret parasto gripu un slimojusi neesmu. Ir bijušas iesnas, klepus, bet ne tik stipras, lai liktos ilgstoši gultā. Parastās gripas potēs ir AH1N1 jeb cūku gripas pretvielas. Kāpēc jābaidās?

Kā ar brīvo laiku?

-Klusībā domāju par atpūtu. Jau sen būtu aizgājusi pensijā, ja ne viens apstākļi, proti, cilvēku žēl. Zinu, ka neviens šobrīd uz Krišjāņiem neatnāks. Esmu piedāvājusi Tilžas meitenēm, bet intereses nav, turklāt tagad tur vēl 'ātrās palīdzības' punktu izveidoja. Mammītei rit 97.gads. Kad aizkavejos darbā, viņa mani noteikti paaudzina: "Kur tu tik ilgi bijī?" Man ir divi dēli un četri mazbērni. Mazmeita Elina mācās Bērzpils vidusskolā, mazdēli Matiss un Edgars mācās

trešajā klasē Krišjāņos un Bērzpili, bet Ralfiņš februāri svinēs otro dzimšanas dienu.

Mazbērni ies vecmammais pēdās?

-Diez vai. Elinai interesē matemātika un žurnālistika. Būtu ļoti priecīga, ja Ralfs kļūtu, piemēram, par ķirurgu. Ja cilvēkam var palīdzēt, tas ir liels DARBS.

Ir sācies Adventes laiks?

-Visiem novēlu optimismu! Ziemassvētkus gaidu, kā arī ticu Ziemassvētku vecītim. Izbrīna tas, ka mazdēli tam netic. Viņi ir pārliecināti, ka dāvanas zem eglītes sarūpē vecāki un vecvecāki. Bērni tagad gudri!

Ko sev novēlētu?

-Veselību sev un citiem. Lai ģimenes valda saticība! Brīvajā laikā aizraujos ar lasīšanu. Nepatīk tikai romāni par spokiem. Pavasarī milu pastrādāt mazdārziņā - puķes man ir vismīļākās.

Ilgstoši esat bijusi deputāte...

-Šķiet, kā sāku strādāt, tā arī saņēmu deputātes mandātu, kaut gan neesmu bijusi nevienas, tostarp komunistiskās partijas biedre. Šis darbs nav pateicīgs. Pēdējos gados vadīju sociālo komiteju, tāpēc zinu, ka ne vienmēr varējām visiem palīdzēt. Cik bija tās naudiņas, tik bija, bet visiem vajag. Politīķiem, atklāti sakot, neticu. Kāpēc vajadzēja aizmigt pensijas? Kāpēc dzīvojam tā, kā dzīvojam?

E.Gabranovs

Rugāju novada domē

Apstiprina deputāta mandātu

Rugāju novada dome, pamatojoties uz Rugāju novada vēlēšanu komisijas protokolu, apstiprināja deputāta mandātu Jurim Bleideram, kurš pārstāv sarakstu "Vienoti novadam". Deputāti J.Bleideram vēlēja radošas domas, idejas un priekšlikumus, kas noderētu turpmākajā darbā. Atbildes runu J.Bleiders neteica, tomēr tas nenozīmē, ka deputāta darbs viņam ir svešs, jo viņš strādājis kā deputāts arī iepriekšējā sasaukumā.

Atsakās no pirmpirkuma tiesībām

Pašvaldība atteicās no pirmpirkuma tiesībām uz nekustamajiem īpašumiem "Šķipsna", "Ieviņa", "Kalniņi", "Blāzmas", "Blāzmas 1", "Harmonija 1".

Apstiprina nolikumu par dāvinājumiem

Pašvaldība apstiprināja nolikumu par dāvinājumu (ziedojumu) pieņemšanas, uzskaites un izlietošanas kārtību Rugāju novada domē.

Piekrīt projekta līdzfinansējumam

Rugāju novada dome piekrita līdzfinansējumam (Ls 1050) projektam par Jauniešu iniciatīvu - interešu centra nepārtrauktas darbības nodrošināšanu.

Apstiprina budžeta grozījumus

Deputāti apstiprināja grozījumus 2009.gada 23.jūlija saistošajos noteikumos Nr.7/2009 "Par Rugāju novada pašvaldības 2009.gada budžetu".

Apstiprina nolikumu

Deputāti apstiprināja Rugāju novada domes Administratīvās komisijas nolikumu.

Risina sociālos jautājumus

Izskatot sociālos jautājumus, deputāti nolēma trūcīgās ģimenes statusu piešķirt 34 ģimenēm, trūcīgās personas statusu - 14 personām, četrām ģimenēm piešķirt GMI pabalstu, diviem skolēniem - brīvpusdienas, piešķirt Ziemassvētku paciņu iegādei 2,50 latus katram Eglaines pamatskolas un Rugāju novada vidusskolas skolēnam, par skolēniem, kuri mācās citu novadu skolās, deputāti lems nākamajā novada domes sēdē. Izmaksāti trīs bērnu pabalsti par 150 latiem, divi bērnu piedzimšanas pabalsti par kopējo summu 200 latu. Vienai personai pārtikas produktu iegādei piešķir 10 latu, trim bērniem briļļu iegādei piešķir 15 latu katram, diviem skolēniem nolēma atmaksāt ceļa izdevumus, vienai personai piešķir ārstēšanas izdevumu atmaksai 30 latu, bet persona no pabalsta atteicās, jo ārstēšanas izdevumos iztērējusi 100 latu. Vienai personai piešķirts vienreizējs pabalsts Ls 20 mācību uzsākšanai vakarskolā.

Par budžetu lems nākamnedēļ

Nākamā Rugāju novada domes sēde notiks 10.decembrī pulksten 14. Tajā skatīs nākamā gada budžetu.

A.Socka

Redakcijā

Lasiet avīzi internetā!

Atgādinam, ka ar 1.novembri Ziemeļlatgales laikrakstu "Vaduguns" pirmo reizi avīzes pastāvēšanas vēsturē var pilnā apjomā izlasīt internetā. Par to liels paldies jāsaka balvenietim Guntim Laicānam, kurš palīdzēja atrast optimālāko risinājumu, lai taptu jaunais pakalpojums. Ceram, ka tas ļoti patiks datormīļiem, kā arī kļūs par neatņemamu dzīves sastāvdaļu mūsu lasītājiem, kuri dzīvo un strādā ārzemēs. Lai saņemtu laikraksta pieejas kodu, līdz iepriekšējā mēneša 25.datumam SIA "Balvu Vaduguns", reģ. Nr 43203002982, norēķinu kontā LV21 UNLA 0024 0004 6734 5 jāveic maksājums, maksājuma uzdevumā norādot e-pasta adresi un abonenta vārdu un uzvārdu (samaksu var veikt arī skaidrā naudā redakcijā). Neskaidrību gadījumā zvanīt pa tālruniem 64507019, 29360850. Vairāk par e-laikraksta abonēšanas noteikumiem lasiet mājas lapā www.vaduguns.lv.

Maksa fiziskai personai: 1 mēnesis - Ls 3, 3 mēneši - Ls 9, 6 mēneši - Ls 18, 12 mēneši - Ls 32.

Īsumā

Ieva Zelča fotogrāfiju izstāde "Ārpusē"

Foto - A. Kirsanovs

Ieva Zelča mācās Balvu Valsts ģimnāzijas 9.klasē. Viņai novembrī divas nedēļas Lazdulejas pagasta bibliotēkā bija izlikta fotogrāfiju izstāde "Ārpusē". Ieva fotoaparātu saņēma kā dāvanu savā piecpadsmitajā dzimšanas dienā, bet sapnis par fotogrāfēšanu jaunietai bija jau sen. Viņai patīk fotografēt ziedus, dabu, taču cilvēku fotogrāfēšanai vajadzīga lielāka pieredze. Lazdulejas pagasta bibliotekāre Skaidrite Logina priecājas, ka izstādi aplūkoja daudzi apmeklētāji. Arī Ievas mamma Dženija Zelča ir gandarīta, ka meitas sapnis par fotogrāfēšanu sāk īstenoties. Ir doma šo izstādi parādīt arī Vectilžas puses cilvēkiem. Pati jaunā fotogrāfe atzīst, ka noteikti turpinās iesākt, jo tas ir viņas hobijs, arī sapnis, kas nu jau izgājis saulītē - "Ārpusē".

Bibliotēkas aizvada Ziemeļvalstu nedēļu

Tumšais un drēgnais novembrī nav iedomājams bez Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļas nestās gaismas un kvalitatīvas literatūras klātbūtnes. Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa tika aizsākta 1997.gadā ar domu atdzīvināt piemirstu tradīciju - sanākt kopā, lai lasītu literārus darbus, lai ieklausītos cits citā, sarunātos. Viļakas pamatskolas 2.klases bērni iepazīna pasaku "Zvēru karš", savukārt 4.klases skolēni iepazīnās ar A.Lindgrēnas darbu "Brāļi Lauvassirdis". Bērni aktīvi iesaistījās sarunā par draudzību, savstarpēju izpalīdzību, bija aktīvi miklu minētāji. Par uzticamo un drosmīgo brāļu piedzīvojumiem, par veļu laika noskaņām dabā, cilvēku dzīvē un literatūrā skolēnus aicināja uz dialogu Viļakas novada bibliotēkas vadītāja direktore Vija Circāne un Viļakas pamatskolas bibliotekāre Rutta Jeromāne.

Savukārt Balvu Centrālās bibliotēkas bērnu literatūras nodaļas darbinieces apmeklētājiem lika darboties, piedāvājot plašu pasākumu klāstu - bērnu literatūras lasītavā interesenti varēja piedalīties minikonkursiņā "Latvija un Ziemeļvalstis". Mazie lasītāji apmeklēja spēļu un rotaļu stūrīti, kur klausījās latviešu tautas pasaku "Zvēru karš". Balvu Amatniecības vidusskolas 3. un 4.klašu skolēni iepazīnās ar pavisam atšķirīgo iemīļotās zviedru rakstnieces A.Lindgrēnas grāmatu "Brāļi Lauvassirdis".

Z.Logina

Lai augtu par patriotiem

Balvu 2.pamatskolā novembrī norisinājās Patriotisma dienas. Šajā laikā bērni piedalījās radošajās darbnīcās, kur katrs no viņiem zīmēja, izgatavoja un izvietoja Latvijas kartē sava nama skices. 13.novembrī 4.-7.klašu skolēni piedalījās intelektuālajā spēlē "Erudīts", bet 20.novembrī šo spēli spēlēja 7.-9.klašu skolēni. Bērni aktīvi piedalījās arī projektā "Pēdas", bet mēneša vidū cīnījās par uzvaru komandu sacensībās "Militārā komandu trase". Par sacīkšu uzvarētājiem kļuva 1.-3.klašu komanda ar atbilstošu nosaukumu "Nepobedimije" jeb "Neuzvaramie". Par godu Latvijas 91. gadadienai 17.novembrī Balvu 2.pamatskolā notika svinīgajā līnijā un ierindas skate. Pirmo vietu šajā skatē 1.-6.klašu grupā izcīnīja 3.klases komanda, bet 7.-9.klašu grupā par uzvarētājiem kļuva 8.klases skolēni. Novembrī skolā viesojās arī Balvu Novada muzeja pārvietojamā izstāde "Latvijas partizānu pulks", bet nesen jaunāko klašu skolēni apguva zināšanas par drošību, ciemojoties drošības cimda ToDo mājā.

Tiekas ar Turcijas jauniešiem

25.novembrī Balvu bērnu un jaunatnes centrā viesojās divi jaunieši no Turcijas, kuri pilda brīvprātīgo darbu Rēzeknes veco ļaužu aprūpes centrā. Balvos turku jaunieši bija ieradusies pasākumu cikla "Otrpus Vidusjūras" ietvaros, lai stāstītu par savu valsti, tās iedzīvotājiem un tradīcijām. Tikšanās noslēgumā tās dalībnieki noskatījās filmu par Turciju un tās kultūru.

Mazpulkos

Rekavas mazpulcēni svin desmito dzimšanas dienu

Šogad Latvijas mazpulku organizācija svin savas pastāvēšanas 80.gadadienu, tādēļ šim notikumam par godu turpinām stāstīt par tiem bijušā Balvu rajona mazpulkiem, kas, neraugoties uz grūto pārmaiņu laiku, turpina iesākt ceļu, audzinot bērnos darba tikumu un mīlestību uz savu zemi.

20.novembrī savu desmito dzimšanas dienu svinēja Rekavas vidusskolas mazpulcēni. Svinību viesiem gaviļnieki piedāvāja ne vien neaizmirstamu atmiņu vakaru ar priekšnesumiem un klātiem galdiem, bet arī jauku ekskursiju pa skolu un novadpētniecības muzeju. Savukārt ciemiņi bija parūpējušies par jaukām dāvanām un sirsnīgiem apsveikuma vārdiem.

Godināt Rekavas mazpulku un viņu nenogurdināmo vadītāju Ilzi Saidāni organizācijas jubilejas reizē bija ieradušies ne vien viņu kolēģi - mazpulcēni no Viduču pamatskolas, Rugāju novada vidusskolas, Upītes pamatskolas un Baltinavas vidusskolas, bet arī Viļakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs, Šķilbēnu pagasta pārvaldnieks Andris Mežals, Rekavas vidusskolas direktors Pēteris Vancāns, Viļakas novada mazpulku koordinatore Terēzija Babāne, bijusi Balvu rajona mazpulku koordinatore Vija Klegere un citi viesi.

Svinības atklāja ar kopīgi nodziedātu mazpulku organizācijas himnu un nelielu ieskatu mazpulku organizācijas vēsturē. Ar savu rūpīgi sagatavoto, izziņojošo stāstījumu par vienu no galvenajiem mazpulku simboliem - karogu - pasākuma dalībniekus priecēja Viduču mazpulcēni. Rūpīgi gatavojušies dzimšanas dienas svinībām bija arī rugājieši. Ilggadēja Rugāju mazpulka vadītāja Margarita Stradiņa personīgi demonstrēja mazpulcēnu formu. Tērpa demonstrāciju pavadīja ļoti detalizēts stāstījums. Ikviens varēja uzzināt, ka mazpulcēna forma ir ar tumši zaļu audumu apdarināti pelēki svārkis un blūze - meitenēm, bikses un kreklis - zēniem, ka meitenes nēsā cepurītes - beretes, bet zēni - laiviņas formā. Tāpat katram mazpulka dalībniekam pie formas tērpa kreisajā pusē jābūt nozīmītei ar organizācijas simbolu - četrlapu āboliņa attēlu. M.Stradiņa atgādināja, ka šādus formas tērpus kādreiz nēsāja visi Latvijas mazpulcēni, un aicināja atjaunot tradīciju, piesaucot arī zālē esošo pagasta pārvaldes un Viļakas novada domes pārstāvju palīdzību. "Nevarēsim ieaudzināt vienotības sajūtu un pienākuma apziņu, ja mums nebūs savu simbolu," uzsvēra M.Stradiņa. Viņa atgādināja, ka mazpulki pašlaik ir vienīgā organizācija, kas pievēršas skolēnu patriotiskajai audzināšanai.

Izstaigā atmiņu ceļus

Ar foto slaidu palīdzību mazpulka vadītāja Ilze Saidāne iepazīstināja ciemiņus ar Rekavas mazpulka vēsturi. Priecīgas atmiņas raisīja laiks, kad 1999.gadā pēc Margaritas Stradiņas ieteikuma tika pieņemts lēmums dibināt mazpulku arī

Foto - A. Kirsanovs

Jubilāri kopā ar ciemiņiem. Šis vēsturiskais foto atgādinās nākamajam mazpulcēnu paaudzēm par jauku un sirsnīgiem vārdiem pildīto pēcpusdienu, kad Rekavas mazpulks svinēja savu desmito dzimšanas dienu.

Foto - A. Kirsanovs

Dzimšanas dienas torte. Jaukus apsveikuma vārdus teica un milzīgu torti jubilāriem dāvāja skolas direktors Pēteris Vancāns. Skolēnu iedegtas svečītes vēlāk draudzīgi nopūta Rekavas mazpulka vadītāja Ilze Saidāne kopā ar kolēģēm no citiem mazpulkiem.

Rekavas vidusskolā. Klātesošie apskatīja foto liecības, kurās atainoti pirmie Rekavas mazpulcēnu paveiktie darbi Balkanu dabas parkā, kā arī 2002.gada rudens darbu skatē Baltinavā gūtie iespaidi. Rekavas mazpulka vadītāja ar pašironiju atminējās laikus, kad 'instalācija' gan viņai, gan bērniem asociējās tikai ar vadiem un elektrību, nevis ar radošu domas izpaušmi. Skatoties fotoattēlus, visi kopīgi pieminēja 2002.gadā pirmoreiz Rekavā notikušo mazpulku salidojumu, kā arī braucieni uz mazpulcēnu sporta spēlēm Engurē nākamajā gadā, kura laikā īpašu prieku Latgales mazpulcēniem sagādāja dzīvošana jūras krastā. Ne velti labais noskaņojums atspoguļojās arī sportiskajos rezultātos, jo visās sacīkstēs tika izcīnītas otrās un trešās vietas. Tikai ar labiem vārdiem Ilze Saidāne pieminēja 2004.gadā notikušo nometni Vidučos un mazpulku forumu Tūjā. Siltas atmiņas raisīja arī citi pasākumi ar Rekavas mazpulcēnu piedalīšanos - Zemes diena Rekavā 2005.gadā, mazpulku salidojums Zilupē tajā pašā gadā, Zemes diena Vectilžā un sporta spēles Daugavpili 2006.gadā. 2006.gadu Ilze Saidāne atcerējās ar īpašu lepnumu, jo tolaik Rekavas vidusskolas mazpulka bija vērojams liels dalībnieku pieplūdums.

Foto - A. Kirsanovs

Margarita Stradiņa demonstrē formas tērpu. Šādus formas tērpus savulaik nēsāja visi Latvijas mazpulcēni.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Zini un izmanto

Sēne, no kuras jātiek vaļā

Nepatikami, bet fakts: lielais kājas nags mainījis krāsu, sabiezējis un pat drūp. Ir aizdomas, ka tā varētu būt daudzīnātā kāju sēnīte, no kuras tik grūti tikt vaļā. Dzirdēts, ka tā piemētas vairumam cilvēku, sevišķi vecākos gados un tiem, kuri bieži apmeklē publiskās pirtis vai baseinus. Vai tā ir neapgājama patiesība, un ko mēs katrs varam darīt jau mājas apstākļos, lai izvairītos vai iznīdētu šo sēni, kas bojā veselību un skaistumu. Par to saruna ar mediķi IRĒNU GALUŠKINU.

Irēna Galuškina, būdama mediķe, ikdienas darbā pārliecinājusies, ka pēdu veselības problēmas ir ļoti daudziem cilvēkiem. Pēdas bojā plaisiņas, sabiezējumi, izsūt pirkstu starpas, uzmetas varžācis. Ja vainas ielgst un neizdodas novērst paša spēkiem, noteikti jānododas pie ārsta dermatologa. Ļoti svarīgi par kāju veselību rūpēties, piemēram, cukurslimniekiem, un sausais pedikīrs arī ticis izgudrots ar mērķi palīdzēt saņemt pēdas šiem slimniekiem.

Vai par pēdu problēmām sūdzas galvenokārt gados vecāki cilvēki?

-Ne tikai! Nesen pēdas sakopu jaunai meitenei, kura gatavojās savai kāzu dienai, un pārliecinājos, cik ļoti tās ir sabiezējušas. Iespējams, jaunie iedienā valkā augstapapēžu apavus, ķermenī nepareizi sadalās slodze, un uz papēžiem veidojas raga kārtas. Sēnīte ir ļoti nepatīkama infekcija, kas ieperinās ne tikai pieaugušo, bet arī bērnu nagos.

Kā jau visas saslimšanas, arī šī atkarīga no katra mūsu vispārējā veselības stāvokļa, no imunitātes, no iedzimtības, no attieksmes un prasmes kopt arī ikdienas apavus. Nācies pārliecināties, ka ir pacienti, kas nagu sabiezējumiem vai krāsas maiņai uzmanību vispār nepievērš un pat neiedomā, ka tā varētu būt saslimšana, kas jāārstē. Viņi saka - tādas kājas bija arī manai mammai un vecmāmiņai, mums tas iedzimts. Bet infekcija, ko neārstē, patiešām pāriet no paaudzes uz paaudzi un tā pieķersies arī nākamajiem bērniem.

-Ja to sauc par sēni, tātad šī slimība sarosās un attīstās tai atbilstošos apstākļos - siltumā un mitrumā. Tas nozīmē, ka apdraudēti ir, piemēram, pirts vai baseina apmeklētāji?

-Pirti vai baseinā obligāti jāvalkā gumijas čības, lai pasargātu kāju saskarsmi ar grīdu. Šajās telpās kājas diemžēl nevienam nepārbauda, bet ar sēnīti slimo plašs cilvēku loks. Svarīgi ir nevalkā svešus apavus vispār. Tāpēc ciemiņiem labāk staigāt savās zeķēs, nevis uzvilkt piedāvātās čības. Infekcija var sākties pēdu ādā, kad sajūtama dedzināšana, nieze. Ja to neārstē, sēnīte ar laiku ieviesīsies arī nagā. Citreiz infekcija sākas ar nagu, kas bijis savainots, saspīests, un, caur mikroplaisiņām iekļūstot infekcijai, nags āreji mainās. Kļūst tumšāks, nelīdzens, pēc tam sāk drūpt. Par sēnīti liecina arī, ja nags it kā paceļas uz augšu, un zem tā paliek tukšums.

-Pēdu un nagu izmaiņas cilvēks pats var novērtēt un aptiekās var iegādāties bezrecepšu medikamentus.

-Tā labāk nerīkoties. Lietderīgi ir apmeklēt ādas ārstu, kas noteiks precīzu diagnozi un sniegs vispusīgu skaidrojumu par zāļu un tālāko ārstēšanas veidu. Ar ziedēm vai iekšķīgu medikamentu lietošanu vien no kāju sēnes vaļā tikt nevar. Pacietīgi jākopj un jādezinficē arī apavi, regulāri jāmazgā un jāmaina zeķes. Jāsaprot - sēnes infekcijas izskausana ir ilgstošs un pacietīgs process. Ar pāris nedēļām nepietiks. Var gadīties, ka infekcija jau tikpat kā ir uzveikta, ataudzis skaists, jauns nags, bet pēc laika, kad cilvēks par sēnīti jau aizmirsis, tā atkal viņam parādās. Iemesls var būt apavi. Varbūt uzvilktas balles kurpes, kas nebija apstrādātas ar dezinficējošu šķīdumu, un pamodās tur snaudošas sēnes sporas. Vislabāk vecos apavus būtu nomainīt pret jauniem, ja tas, protams, ir iespējams.

-Ko nozīmē apavu dezinficēšana?

-Sēnīte baidās no skābas vides. Apavu iekšpusi var apstrādāt ar samitrinātu 20% atšķaidītu etiķa esences šķīdumu. Tajā samitrina avīzes, ieliek polietilēna maisiņā un uz nakti ievieto apavos. Pēc tam apavus labi izvēdina. Aptiekās var iegādāties dezinficējošu šķīdumu aerosola veidā. To var uzpūst uz kājām un nagiem, ejot ārā no baseina, lai būtu drošāk, ka jums svešā vietā nav pieķērusies sēnīte. To katru dienu var iepūst arī apavos. Taču pašas sēnītes ārstēšanai šis līdzeklis gan nederēs.

Cik bieži cilvēkam ieteicamas pedikīra procedūras?

-Ja ir pēdu problēmas, pedikīra laikā tās var ieraudzīt un sniegt konsultāciju. Pedikīrs sakopj kājas un nagus, un šim pakalpojumam ir nozīme, jo laba pašsajūta uzlabo vispārējo veselību. Ja pacients pēc tam rūpējas un pareizi kopj pēdas, efektu var saglabāt ilgi. Pēc pareiza pedikīra problēmām nevajadzētu būt mēnesi. Svarīgi no pēdām raga kārtu noņemt pareizi. Proti - nenonēmt par daudz. Pieaugušajiem nav jābūt rozā pēdiņām, kā dažkārt iedomājas pacientes. Noņemot sabiezējumus par daudz, var panākt pretēju efektu - organisms centīsies sevi aizsargāt, un keratoze (raga kārtas) saaug vēl vairāk.

Mājas apstākļos var izmantot skrubi, sāls vanniņas divreiz nedēļā, taču nevajadzētu kājas karsēt ilgstoši. Pēc katras šādas procedūras kājas un pirkstu starpas rūpīgi jānoslauka. Kājas noteikti jāieziež ar tām domātu krēmu, atbilstoši savam ādas tipam, krēmu nevajag smērēt pirkstu starpās.

-Valda uzskats, ka ar gadiem cilvēks arvien biežāk ir pakļauts saslimšanām, un tādēļ atliek samierināties arī ar kāju un pēdu problēmām. Tā ir?

-Dzīvesveids un cilvēka vispārējā veselība nosaka daudz ko. Vecākiem cilvēkiem pasliktinās asinsrite, kāju

Mediķe Irēna Galuškina. Viņas atziņa, ka katrs cilvēks, kas atnāk pie pedikīres ar bojātiem nagiem vai sabiezinātu pēdu ādu, uztverams kā pacients, kuram jāpalīdz iespējami labāk saņemt kājas. Kāju veselība ir ļoti svarīga. Kājas mums visiem vajadzīgas ik dienu, tādēļ par tām arī attiecīgi jā rūpējas.

ādaī zūd elastība, notiek pēdu kaulu deformācija. Rezultātā pastiprinās arī muguras sāpes. Varētu ieteikt apsvērt iespēju konsultēties ar ortopēdu un varbūt izmantot apavu ieliktņus. Protams, cilvēkam gados, kad stāja jau ievērojami izmainījusies, ir nepareizs kāju pirkstu stāvoklis, grūti būs ko izmainīt. Nepareizu stāju veiksmīgi var izlabot agrīnā vecumā bērniem, taču atbilstošus ieliktņus var lietot arī pieaugušie. Diemžēl stājas pārvērtības un tātad arī veselības problēmas veicina nepareiza apavu izvēle un valkāšana. Sievietēm patīk izskatīties slaidām, elegantām un viņas arī ikdienā valkā augstapapēžu kurpes vai zābakus, piedevām vēl ar šauriem purngaliem. Tādi apavi deformē kājas, izmainās stāja, un vecākos gados tas viss nāk atpakaļ. Mugurkauls taču ir mūsu katra galvenais balsts, tapēc tas ir jāaizsargā, nevis ar nepareizu noslodzi ik dienas jātraumē. Nevajag izvēlēties arī bezpapēžu apavus. Vislabākais variants - līdz 5 centimetru augstumam.

-Ko darīt, ja nav iespējams pirkt un dzert zāles nagu sēnes izskausšanai?

-Vecāki cilvēki lietot šos medikamentus dažkārt nevar aknu vai kuņģa slimību dēļ. Tad jāizlīdzas ar ziedēm un iespēju robežās jāapmeklē pedikīrs. Sēnīti varēs tikai apārstēt. Pedikīrs palīdzēs nagus uzturēt daudz maz sakoptā un pieņemamā izskatā, jo klients var izvēlēties arī tikai atsevišķu procedūru. Tagad ir ļoti daudzveidīgs un labs pēdu kopšanas līdzekļu klāsts, tāpēc ir labi izvēlēties un lietot kaut vai vienu līdzekli, nekā nedarīt neko.

Īsumā

Procedūru kabinets Viļakā - citās telpās

Kopš novembra fizikālo procedūru kabinets Viļakā pārvietojies uz poliklinikas telpām un atrodas pirmajā stāvā. Kabinets iekārtots bijušā rentgena kabineta vietā, kas ir nosiltināts un glīti izremontēts. Telpas ir patīkamas un mājīgas, un medmāsa Aina Dukovska strādā ik darbdienu no pulksten 10 līdz 12. Procedūru izmantošanu iespējams arī plānot, iepriekš uz tām pierakstoties, lai tautu laiku.

Gripas diagnoze nav aktuāla

Laikraksta "Vaduguns" uzrunātie mediķi atzina, ka vismaz pagaidām diagnoze 'gripa' Balvu pusē nav aktuāla. Taču vīrusi klejo, un daudzi slimo ar elpceļu iekaisumiem. Kā teica ģimenes ārste M.Silauniece, uzmanīgiem tomēr jābūt. Tādēļ jācenšas ieturēt veselīgu un kustīgu dzīvesveidu, ēst vitamīnus, izvairīties no masu pasākumiem, lai nenonāktu saskarsmē ar inficētajiem.

Atgādināsim, ka Latvijā konstatēti vairāki jaunās pandēmiskās gripas, sauktās 'cūku gripas', slimnieki, ir seši mirušie. Pandēmiskās gripas simptomi ir ļoti līdzīgi sezonālajai gripai. Tie ir: saslimšana sākas pēkšņi, sāp galva, ir aizlikts deguns bez iesnām, moka sauss klepus. Ja rodas šādi simptomi, noteikti jāsaņem ar savu ģimenes ārstu, jāierobežo saskarsme ar citiem cilvēkiem, jālieto ārsta noteiktie medikamenti un jāievēro noteiktais režīms.

Mediķi nespēj izglābt dzemdētāju

Balvu dzemdību nodaļā aprūpē mazuli, kura māti mediķiem diemžēl neizdevās glābt. Sieviete uz nodaļu atveda no Alūksnes, dzemdības sākās strauji, noritēja ar sarežģījumiem un pēc tam sākās asiņošana, kā rezultātā dzemdētāja arī nomira. Kļuvis zināms, ka sievietei diezgan sarežģītas bijušas arī iepriekšējās dzemdības. Sieviete ir pieci lieli bērni, un tagad radniekiem būs jāuzņemas rūpes par šo mazulīti.

Dzemdību nodaļas vadītāja R. Ikere atzīst, ka no pēcdzemdību iespējamās asiņošanas nav pasargāta neviena sieviete. Ārstes vairāk nekā 30 darba gadu praksē piedzīvots pirmais gadījums, kad Balvos nomirst dzemdētāja.

Solārijs kaitē veselībai

Nav šaubu, ka solārijs ir kaitīgs veselībai. To skaidri un tieši pateikusi Starptautiskā vēža pētījumu aģentūra. Ādas vēža - melanoma - izplatība pēdējos gados strauji palielinās. 2008. gadā Latvijā reģistrēti 1000 jauni saslimšanas gadījumi ar ādas vēzi. Solārijs būtībā ir tā pati saule, tikai ielikta tādā kā būrītī un iestumta istabā. Tā lampas izstaro elektromagnētiskos viļņus - ultravioletos starus, kas cilvēka ādai ļoti nepatīk. Lai sargātos no starojuma, viena no aizsargreakcijām ir ādas pigmenta veidošanās, ko saucam par iedegumu.

Ziņa par solārija kaitīgumu ir izplatīta, un katra paša izvēle paliek, sildīties solārijā vai nē. Arī Balvos iedzīvotājiem ir iespēja apmeklēt solārijus. Vai mainījusies cilvēku attieksme pret šo piedāvājumu?

Vienā no solārijiem Balvu centrā strādā Monta. Mūsu sarunas dienā aptuveni pusdienlaikā solārijā nebija neviena apmeklētāja. Monta atzina, ka darbs tomēr ir un solāriju apmeklējot pastāvīgi klienti, kuri vēloties būt skaisti. Taču jauniešu starp viņiem patlaban gan neesot. Montas uzskats, ka jāsaņūojas ar prātu. Viņa saka, ka tieši lielo pilsētu kā Rīgas pieredze apliecina bēdīgu faktu par cilvēku nepareizu attieksmi pret solārijiem. Tur jaunieši tos apmeklē tik bieži, ka sāk līdzināties 'apdegušām vīstīņām'. Balvos uz solāriju nākot gados vecāki cilvēki, lai pasildītos, un darot to saziņā ar ārstu. Ja kāds saņūojas reizi divās nedēļās, teic Monta, tas esot normāli. Arī viņa pati mēdz saņūoties solārijā un neko sliktu tur nesaskata. Taču viņa piekrīt, ka katram pašam tomēr jāizvērtē sava veselība un, konsultējoties ar ārstu, jārod atbilde uz jautājumu, vai patiešām ir vajadzība apmeklēt solāriju un cik bieži to darīt.

Taču ādas ārsti ir pateikuši skaidri: to, cik bieža saņūošana kuram kaitē, noteikt nav iespējams. Un āda diemžēl neko neaizmirst. Arī pēc desmit gadiem tā atcerēsies saņūošanos, un jaunās šūnas, ja tādas ir, par sevi var sākt atgādināt.

Īsumā

Slēdz Tilžas mežniecību

Ar šī gada 1. decembri Ziemeļaustrumu virsmežniecības uzraugamajā teritorijā notikušas strukturālas izmaiņas. Izmaiņas notikušas arī ar kantoru atrašanās vietām.

Baltinavas novads un Balvu novads ietilpst vienas mežniecības teritorijā - Balvu mežniecībā. Mežniecība meža īpašniekus aicina ierasties līdzšinējās Balvu mežniecības telpās Stacijas ielā 19, Balvos. Ar 1. decembri slēgta Tilžas mežniecība. Mežzine Guna Začeste pārceļ darbu par mežzinī Balvu mežniecībā, bet bijušais Balvu mežniecības mežzinis Edgars Skučs turpmāk pildīs vecākā referenta pienākumus.

Viļakas novada Viļakas mežniecība un Rugāju novada Rugāju mežniecības kontrolējamās teritorijas paliek bez izmaiņām.

Sākas lūšu medību sezona

Ar 1. decembri sākas aktīva lūšu medību sezona, kas ilgs līdz 31. martam. Latvijā šajā medību sezonā atļauts nometīt 150 skaistos dzīvniekus, Ziemeļaustrumu virsmežniecības teritorijā - 28, tas ir par astoņiem dzīvniekiem vairāk nekā pagājušajā medību sezonā.

Pirms cērt, saskaņoj!

Baltinavas novada dome saņēma iesniegumus no Baltinavas ciemata iedzīvotājiem un novada pirmsskolas izglītības iestādes par to, ka bojāti, nokaltuši koki un zari ēku tuvumā un gar ielām apdraud iedzīvotāju un bērnu drošību.

"Pavisam saņēmām septiņus iesniegumus," saka novada domes Sociālo un saimniecisko lietu komitejas priekšsēdētāja Sarmīte Tabore. Taču pirms ķerties pie cirvjiem un zāģiem, komitejas locekļi apsekoja minētos kokus. Tilžas iela, piemēram, ir dabas piemineklis - aizsargājama aleja, jo pieguļ Baltinavas muižas parkam, un kokus šeit nedrīkst izzāģēt bez saskaņošanas ar pieminekļu aizsardzības inspekciju un tās atļaujas. S. Tabore stāsta: "Sazinājāmie ar pieminekļu aizsardzības inspekciju un sagatavojām viņiem materiālu - kopā ar vietējo mežsardzi Viņu Ločmeli izstaigājām minētās vietas un kokus nofotografējām. Ielā ir gan koki ar izpuvušiem un sašķeltiem stumbriem, kur koks turas tikai uz mizas, ir nokaltuši koki, kuriem nav vairs pat vainaga, ir atsevišķi nokaltuši zari. Tilžas ielā ir astoņi šādi koki. Materiālu ar visiem defektu aprakstiem nosūtījām pieminekļu aizsardzības inspekcijai izvērtēšanai. Ja būs nepieciešamība, viņi atsūtīs speciālistu."

Mežsardze un S. Tabore apsekoja arī pārējās ciemata ielas, kur atrodas problemātiskie koki. To izzāģēšana vai zaru izgriešana notiks, saskaņojot ar reģionālo vides pārvaldi. Turgus ielā ir viens šāds koks, Slimnīcas ielā - divi, Kārsavas ielā - trīs koki. Kokus izzāģēs un zarus izgriezīs. To izdarīs pagasta bezdarbnieki.

Pasaudzēs. Nokaltušo koku Baltinavā, turgus laukuma malā, ko grezno krāšņa piepju virtene, iespējams, pasaudzēs, jo kokā atrodas stārķa ligzda.

Zināšanai

Ko norāda zīme ar ozollapu

Apvienojot nacionālo parku un rezervātu administrācijas, izveidota viena iestāde - Dabas aizsardzības pārvalde, kas ievieš vienotu dabas aizsardzības politiku Latvijā, kā arī veicina efektīvu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošanu un pārvaldīšanu. Balvu puses aizsargājamās dabas teritorijas tagad nodotas Rāznas nacionālā parka administrācijas pārziņā.

Dabas aizsardzības pārvaldes Rāznas nacionālā parka administrācijas darbinieki uzsākuši reģionālās struktūrvienības pārraudzībā nodoto īpaši aizsargājamo dabas teritoriju apsekošanu, kuras mērķis ir iepazīt teritorijas un to dabas vērtības, konstatēt robežzīmju esamību vai neesamību, noskaidrot aktuālās problēmas teritorijas aizsardzībā, - informē Dabas aizsardzības pārvaldes Rāznas nacionālā parka Dabas aizsardzības daļas vecākā inspektore Regīna Indriķe.

Administrācija ir apsekojusi dabas liegumus "Zodānu purvs", "Motrīnes ezers", "Pasolnīca", dabas parku "Vecumu meži", pabijusi dabas liegumā "Stompaku purvs".

Dabas liegumā "Motrīnes ezers" īpaša nozīme ir Austrumlatvijā ļoti retam biotopam - kaļķainam zāļu purvam ar dižo aslapi, kā arī pārējās purviem un sliktšņām. Ceļa malā aug Motrīnes Zelta priede. Ezera malā ir iekārtota atpūtas vieta, un te vērojamas cilvēku atstātās pēdas, bet sliktākajā nozīmē - atkritumi, neskaitāmi griezumi un zīmējumi nojumītē.

Dabas parks "Vecumu meži" ir viena no nozīmīgākajām mazā ērgļa ligzdošanas vietām Latvijā. Teritorija ir iekļauta putniem nozīmīgo vietu sarakstā. Dabas parkā sastopamas gandrīz visas Latvijā aizsargājamās dzeņu sugas. Vecas, zarainas apses kalpo arī par ligzdas kokiem melnajam stārķim un mazajam ērglim. Melnalkšņu meži ir ligzdošanas un barošanās biotops vairākām dzeņu sugām. Bioloģiski vērtīgākie dabas parka biotopi ir slapjie meži, it īpaši melnalkšņu staignāji, kas sastopami salīdzinoši lielos masīvos, līdz ar to tiem ir īpaša nozīme ar tiem saistīto sugu populāciju stabilai pastāvēšanai. Teritorijā ir ļoti vērtīgas audzes, kurās sastopamas vecas apses. Apšu klātbūtne ievērojami palielina sūnu, ķērpju, sēņu un kukaiņu sugu skaitu. Mežsaimnieciskā darbība putnu ligzdošanas laikā, meliorācija un ceļu būve, kā arī koksnes kritālu izvākšana - tie varētu būt šo teritoriju ietekmējošie faktori.

Dabas liegums "Posolnīca" dibināts skujkoku mežu uz osiem aizsardzībai. Te sastopamas retas un aizsargājamas augu sugas. Savukārt, lai neiznīktu meža silpuru audzes, ir jā saglabā labvēlīga vide - priežu meži labi apgaismotās nogāzēs. "Posolnīca" ir augstvērtīgi rekreācijas resursi un bagātas sēņu vietas. Jau pirmajā dabas lieguma apsekojuma laikā darbiniekiem palaimējās pašu acīm ieraudzīt divas medņu mātes. Putnu parādīšanās apstiprināja ziņu par šīs sugas putnu barošanās, spalvmešanas un riesta vietām dabas lieguma teritorijā un tās tuvumā.

Foto - E. Gabranovs

Ciemojas redakcijā. Ceļā uz dabas liegumu "Zodānu purvs" dabas aizsardzības pārvaldes Rāznas nacionālā parka administrācijas vecākā inspektore Regīna Indriķe un dabas aizsardzības speciāliste Irēna Broliša apmeklēja arī "Vaduguns" redakciju.

Dabas liegums "Zodānu purvs"

ir neliels augstais purvs, ko aptver purvainis priežu mežs, kā arī skujkoku un jauktu koku mežs. Dabas liegumā konstatētas vairākas Eiropas Savienības Biotopu un Putnu direktīvas un Latvijā īpaši aizsargājamas augu (Baltijas dzegužpīrkstīte, gada un vālišu staipekņi) un putnu (jūras ērglis, rubenis, melnā dzilna, mednis) sugas. Pārbaudes dienā "Zodānu purvs" iepriecināja ar sarkanajām dzērvenogām, kas bija izspraukušas cauri sniega segai. Ogotāji Zodānu purvā atstājuši daudz ilglaicīgu "atmiņas zīmju" atkritumu veidā. Uz kokiem palikušie orientieri, polietilēna un audumu maisiņi nu kļuvuši par atkritumiem un rada piesārņojumu.

Dabas liegumā "Stompaku purvs" nozīmīga teritorija augsto purvu aizsardzībai. Purvu ietver purvainis priežu mežs, kā arī lapukoku un jauktais mežs. Minerālsālās vecas priežu un apšu audzes. Teritorijā konstatētas ES Putnu direktīvas sugas - melnais stārķis, ķiķis, klinšu ērglis, rubenis, mednis, mežzirbe, te

ir arī medņu un rubeņu riesta vietas.

Lai saglabātu un aizsargātu Stompaku purvu, nebūtu pieļaujama purvam piegulošo mežu nosusināšana. Ministru kabinets ir akceptējis individuālos aizsardzības un izmantošanas noteikumus dabas liegumam "Stompaku purvi" - pagaidām tie "Latvijas Vēstnesī" vēl nav publicēti.

"Apsekojot īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, esam konstatējuši, ka trūkst informācijas par tām - daudzviet nav uzstādītas robežzīmes, nav informācijas stendu, nav norāžu, pat, ja to uzstādīšana ir bijusi paredzēta konkrētas teritorijas dabas aizsardzības plānā. Esam uzsākuši robežzīmju - zīme ar ozollapas attēlu - uzstādīšanu. Ja pamanāt tādu - esat īpaši aizsargājamā dabas teritorijā!

Patīkams atklājums ārpus īpaši aizsargājamām dabas teritorijām bija Bebru Gudrības taka Vārnienas krastos Rugāju novadā. Tā ne vien iepazīstina ar Vārnienas upes dabas vērtībām, bet arī ir labs piemērs vietējo dabas resursu izmantošanai vides izglītībā un tūrisma attīstībā," saka R. Indriķe.

Dabas aizsardzības pārvaldes Rāznas nacionālā parka administrācija pārrauga 91 īpaši aizsargājamo dabas teritoriju 17 novados - Alūksnes, Viļakas, Balvu, Baltinavas, Rēzeknes, Kārsavas, Ciblas, Ludzas, Zilupes, Dagdas, Krāslavas, Aglonas, Preiļu, Riebiņu, Vārkavas, Ilūkstes un Daugavpils - un apsaimnieko vienu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju - Rāznas nacionālo parku. Balvu pusē administrācijas pārraudzībā ir nodotas teritorijas: Alūksnes novadā - dabas liegumi "Katlēšu meži", "Liepņas niedrāji", "Kupravas liepu audze", "Virguļīcas meži" un "Sofikalna meži". Balvu, Viļakas un Baltinavas novadā - dabas liegumi "Posolnīca", "Zodānu purvs", "Gruzdovas meži", "Vjadas meži", "Stompaku purvi", "Orlovas (Ērgļu) purvs", "Motrīnes ezers", dabas parks "Vecumu meži" un mikroliegums "Stiglavas atsegumi".

Administrācijas pārraudzībā atrodas arī esošie dabas pieminekļu - aizsargājamās alejas, dižkoki, dižakmeņi. Ja kādā no aizsargājamām dabas teritorijām tiek plānota darbība, kas jā saskaņo ar administrāciju, iesniegumu var iesniegt jebkurā cilvēkam tuvāk esošajā Dabas pārvaldes teritoriālajā struktūrvienībā, kura to nosūtīs pēc piekritības. Informācija par dabas aizsardzības pārvaldi atrodama mājas lapā www.daba.gov.lv. Iesniegumu veidlapas ir atrodamas mājas lapā www.raznasnpgov.lv. Darbojas administrācijas bezmaksas informatīvais tālrunis 8000 130, kur var saņemt informāciju par neskaidriem vai interesējošiem jautājumiem saistībā ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzību un izmantošanu.

Notikums

Upītes tilts no Latgales uz Žemaitiju

Starpvalstu sadarbība kultūrā, pārrobežu sadarbība, brāļu tautu sadarbība – sauciet to, kā vēlaties, bet to, ka upītieši 20. novembrī brauks uz Kauņu, uz Vītauta Dižā universitātes Letonikas centra rīkoto un asociācijas “Lietuvos ir Latvijos forumas” atbalstīto latviešu valodas un kultūras popularizēšanas pasākumu, viņi zināja jau augustā.

Upītieši rakstīja projektus un iesniegumus, bet Latvijā atbalsts šim braucienam netika gūts. Taču, neskatoties ne uz ko, Upītes bērnu folkloras kopa Irēnas Slišānes vadībā ar Upītes pamatskolas direktores Svetlanas Bukovskas morālu atbalstu, ar kopas tehnikās kuratores Ivetas Loginas rūpēm, ar kopas bērnu vecāku un vecvecāku ieinteresētību un gādību gatavoja uzstāšanās kultūrprogrammu: tautasdziesmas, tautasdančus, rotaļas, miklas un Ontona Slišāna skaitāmpantus.

Kaut arī izvērsās reklāma par cūku gripas straujo izplatību, upītieši nenobijās un 20. novembra agrā rītā devās uz Kauņu. Brauca 16 kopas bērni, muzikanti: Andrejs Rancāns, Zintis Krakops un dakteris Andris Spridzāns, kura galvenā brauciena misija tomēr bija būt dakterim un drošības garantam par visu braucēju morālo un fizisko veselību. Kultūras misijas vadību uzņēmās Ontons Slišāns, Irēna Slišāne un Iveta Logina, bet šoferis Valdis Brokāns turēja autobusa stūri droši, visur paspēja

laikus un bija pats laipnības un izpalīdzības kalngals.

Brauciens turp – atpakaļ izvērtās 896 kilometru garumā un uz katru pusi sešu un pat vairāk stundu ilgš, bet ne nogurdinošs.

Ar leišiem daudz kopēja

Savos ikgadējos pasākumos Letonikas centrs Kauņā prezentē kādu Latvijā vai Lietuvā jauniznākušo grāmatu, kas atspoguļo kādu kopēju abu tautu kultūras saskarsmes punktu, rīko tikšanās ar Latvijas un Lietuvas kultūras, mākslas, izglītības vai pašdarbības ļaudīm. Šogad Letonikas centrs pasākuma apmeklētājus, kuru vidū bija daudz Kauņā dzīvojošo latviešu (arī latgalešu) un žemaišu, iepazīstināja ar Latgali: valodu, kultūru, folkloru un prezentēja Ontona Slišāna bērnu dzejas grāmatu latgaliski – žemaitiski, latviski – lietuviski “Rūtaļu vydā. Ratelē vēdorelie”. Pēc lietuviešu valodnieku un Letonikas centra darbinieku teiktā, šī grāmata ir unikāla. Tā apliecina, cik tuvi mēs esam baltī, cik daudz mums ir kopēja un cik mēs esam bagāti. Ontons Slišāns savukārt apliecināja, ka Kauņā, parādot mūsu Ziemeļlatgales tradicionālo kultūru bērnu sniegunā un izcilās tautas muzikantu trijotnes sniegunā, upītieši parādīja latgalisko kā latviešu nācijas vienu lielu bagātību, kas kuplina visu baltu tautu kultūrvēstures apcirkņus.

Pasākumā, kas ilga trīs stundas,

nemanija garlaicību un nejuta atsvešinātību. Visi bija vienas dvēseliskas auras apņemti. Irēna Slišāne teica: “Sajūta tāda, it kā mēs būtu pazīstami daudzus gadus un it kā mēs šeit esam bijuši arī agrāk!” Daudziem, īpaši pasākuma vadītājam Kristīnai Vaisvalavičienei un Kauņas latgalešiem un žemaišiem, acis mirdzēja prieka asaras, bet Upītes bērniem un V. Dižā universitātes studentiem kājas nīrbēt nīrbēja danču virpuļos un rotaļās. Un ik pa brīdīm skanēja dziesmas un runas, un muzikantu virtuozitātes apbrīns.

Savukārt Ontons Slišāns atminas brīdi, kad pasākuma sākumā bija jādzied abu brāļu valstu himnas: “Tad mēs, latvieši, Lietuvas himnu nedziedājām, jo neprotam, bet lietuvieši Latvijas himnu zināja un dziedāja.”

Pēc pasākuma, labi izgulējušies mājīgā hostelī, otrā dienā upītieši pusi dienas pavadīja, izstaigājot Kauņas vecpilsētu, apskatot celtnes, Neris un Nemunas upju sateku, tiltus, piemiņas vietas, izstaigājot plašo Velnu muzeju, kur bija redzama arī latgalešu keramika Šmulāna velnu kolekcija. Prombraucot nevienam negribējās šķirties. Bija grūti atstāt Kauņu, kas upītiešiem bija dāvājusi patiesu draudzību un brālīgu saprašanu. Bet mājas sauca atpakaļceļā.

Ontons Slišāns ar priekā starojošām acīm saka paldies visiem, kas upītiešu braucienam uz Lietuvu padarīja par svētkiem un cer, ka upītiešu uzceltais sadraudzības tilts tiks izmantots arī turpmāk.

Īsumā

Upītē pārmanto tradīcijas

Šķilbēnu pagasta Upītes ciemā šoruden notiek tradicionālās kultūras pārmantošana - Upītes puses tautas danču, vakarēšanas dziesmu, aušanas, masku gatavošanas un Ziemassvētku čigānos iešanas meistardarbnīcas. Pašlaik Šķilbēnu un Briežuciema pagasta bērni un jaunieši Andra Slišāna un Līgitas Spridzānes vadībā atkārtoti zināmos un mācās jau aizmirstos Upītes puses un Ziemeļlatgales tautas dančus un rotaļas. Uzsāktas nodarbības ar aušamajiem stāviem - stellēm, kur aušanas meistardarbnīcas vadītājas Ivetas Gabrānes vadībā bērni un jaunieši apgūst stāvu samešanu, mācās aust lupatu deķus. Tā kā aušanas meistardarbnīcas notiek Adventes laikā, dalībnieki, kopīgi aužot, mācīsies dziedāt vakarēšanas dziesmas. Lai sagatavotu aušamos stāvus patīkamākajam darba procesam – aušanai, jāveic daudzi priekšdarbi, un te izpalīdz Jānis Spridzāns, Andris Slišāns, Uģis un Ģirts Bukši. Viņi atjauno un pat pagatavo no jauna aušamo stāvu iztrūkstošās detaļas. Domas par to, ka ir jāauž, Līgītai bija jau tad, kad pirms trīs gadiem viņa studēja Latvijas Universitātē par mājturības un kultūras vēstures skolotāju, studiju laikā apguva arī aušanas prasmes. Tad arī radās interese par aušanu lielajos stāvos. “Tad notikumi sāka risināties secīgi. Uzķāpējot vecmammās mājas bēniņos, es uzgāju vecmammās Emilijas Ločmeles stelles, pēc kāda laika mantojumā nonāca vēl vienas stelles, vēlāk otras vecmammās Helēnas Spridzānes aušamie stāvi, kuri dēliem ir saglabāti ļoti rūpīgi. Un ceturtnie, kas nonākuši mūsu rīcībā, ir dzīvesbiedra Andra Slišāna vecmammās Helēnas Vizules aušamie stāvi. Darbos gribējās iesaistīt arī savas māsu Lolitu un Ingūnu. Sagatavošanas darbi ir daudz un dažādi, tāpēc noder gan lielas, gan mazas rokas. Sešgadīgais Domeniks labprāt tin kamolišus. Pirmajā nodarbībā jau paspēja piedalīties deviņi gan lielāki, gan mazāki dalībnieki. Ir interese arī no vīriešu puses,” saka Līgita Spridzāne. Decembrī, kā jau ziemas mēnesī, skolotāja Irēna Slišāne pasniegs meistardarbnīcas, kurās dalībnieki mācīsies gatavot tradicionālās maskas, ar kurām paši meistardarbnīcu dalībnieki pēc Ziemassvētkiem dosies čigānos. Čigānos iedami, rādis Upītes ciema iedzīvotājiem, ko ir apguvuši dancojot, dziedot un maskojoties.

Viļakas novadā

Viļakā atdzīvina vakarēšanas tradīcijas

Vakarēšana - mūsu tautas bagātība. Mūsu nemateriālais kultūras mantojums. Viļakas kultūras namā to cenšas saglabāt, rīkojot vakarēšanai veltītu pasākumu “Klusi, klusi ratiņš dūc...”. “Kas tas ir - vakarēšana? Meklēju senču kalendārus un lasīju, lasīju, līdz sapratu, ka gribu to redzēt dzīvajā, tāpēc devos uz Viļaku,” saka balveniete VINETA ZELTKALNE. Piedāvājam viņas redzējumu.

Etnogrāfiskā ansambļa “Abrenīte” vadītāja Albīna Veina stāsta, ka Viļakas pusē cenšas atdzīvīnāt visas senās tradīcijas, jo, laikam ejot, tās aizmirstas un pazūd. “Tradīciju mācīšanās un atdzīvīnāšanu šogad rīkojam Pelnu dienā. Nolemām, ka, pirmo Adventi gaidot, jāsarīko vakarēšana, lai uz nākamo lustīgo tikšanās kopā sanāktu Ziemassvētkos,” saka A. Veina. Mūsdienīgajā kultūras namā vakarēšanas dalībnieki, Viļakas novada kolektīvi - folkloras kopa “Atzele”, etnogrāfiskais ansamblis “Abrenīte” un krievu ansamblis “Sudaruški” - ar savu rosišanās uzbūru senlatviešu namiņu, kur visi sanāca kopā, lai pavadītu garos un tumšos ziemas vakarus. Viļakas kultūras nama kultūras darbiniece Silvija Kupriša pastāstīja, ka pasākuma dalībniekiem bija uzdots mājas darbs - sagatavot stāstījumu par to, kā vakarēšana notikusi viņu mammu, vecmammu dzīves laikā, sagatavot arī vienu rotaļu un nelielu cienastu. Pasākums noritēja brīvā atmosfērā, brīvi improvizējot vakarēšanas tradīcijas. “Esam sanākuši kopā, lai atcerētos, ko tumšajos rudens un ziemas vakaros darija mūsu mātes, vecmātes. Vakarēšana notika pie kāda cilvēka mājās, kad sanāca tuvāki un tālāki kaimiņi, lai kopā darītu kādu darbu. Vakarējot gan papļāpāja, gan

padziedāja, gan visādus brīnumus viens otram pastāstīja. Caur darbu iepazīnās arī jaunieši. Vakarēšanas laikā puiši varēja lūkot, cik meitas čaklas, un meitas vērot, cik čakli puiši. Vecās sievas neuzkrītoši uzmanīja jauniešu cerēšanas, ar joku un humoru sasēdināja viņus blakām, vai tieši otrādi - šķīra, lai sēž viens no otra tālāk. Vakarēšanas notika vēlākais līdz desmitiem vakarā, tad visi devās mājās. Vakarēšanas nenotika līdz pusnaktij vai agrai rīta stundai, kā tagad pieņemts jauniešu pasākumos,” stāsta Albīna Veina.

Etnogrāfiskais ansamblis “Abrenīte” vakarēšanas tradīcijā uzsvēra darba tikumu. Vakarēšanā katrs darija savu darbiņu - sievas un meitas adīja, tamboreja, vērpja dziju, satina to kamolos, vīri un puiši pina vīzes, taisīja lūkus, stručus, greba. Albīna Veina uzsvēra, ka darba tikums ir jāieaudzina ģimenē un cilvēka tikums ir arī dziedāšana, jo ar dziesmu darbs veicas labāk. Folkloras kopas “Atzele” vadītāja Anna Anuškāne pastāstīja, ka ļoti daudz rotaļu, arī nerātņu rotaļu, ir bijis jauniem puišiem un jaunām meitām. Vakarēšana jauniem cilvēkiem bija kā satikšanās iespēja. Jautri un lustīgi vakarēšanas pavadīja oktobrī, novembrī, janvārī, februārī. Vakarēšana bijusi klusāka Adventes un gavēņa laikā. Visgrūtāko uzdevumu folkloras kopa “Atzele” visiem klātesošajiem sagādāja, liekot minēt miklas. Bija ļoti grūti iztēloties, ko gan tādu, miklu uzdodami, iedomājušies mūsu senči. Pēc grūtās miklu minēšanas A. Anuškāne visus pacienāja ar alu, jo vakarēšanas laikā tēvi cienājuši meitas un puišus ar pašdarinātu alu. Vijolniece Ilona Bukša pavadīja folkloras kopas dziedātās dziesmas un Valentīna Bratuškina parādīja, kā no vilnas kodaļas savērpj dzijas pavedienu.

Vakarēšanas laikā cērpj aitas. Folkloras kopas “Atzele” dalībnieces nodemonstrēja, kā pareizi jācērpj aita.

Ansamblis “Sudaruški” pastāstīja, ka pēc grūtiem lauka darbiem visi ar prieku sanāca uz ‘večerinku’ un ņēma līdz to, ko pašiem vislabāk patika darīt. Laba stāstītāja, dzejoļu teicēja, častušu dziedātāja un ukraiņu dziesmu teicēja ir ukraiņiete Jekaterina Jefimova, kas garu dzejoli noskaitīja arī vakarēšanas laikā. ‘Večerinku’ neatņemama sastāvdaļa bijusi arī cienāšana ar pašgatavotiem ēdieniem: pašcepta maizīte, speķa un kāpostu pīrādziņi, pupas, cūku pupas. Viss, ko mēs tagad vakarēšanā baudījām ar apbrīnu, ēdot pašcepto maizīti, kaņepju sviestu, cūku pupas, grauzdētas ķiplokmaizītes, senlatviešiem bija ierasts ikdienas ēdiens. “Viļakas novada Viļakas pilsētas ansambļos darbojas unikālas sieviņas. Ar viņu vecumam neatbilstošu žirgtumu, atraktivismu, neskatoties uz visiem krīzes laikiem. Šie trīs kolektīvi ir visaktīvākie no Viļakas pilsētas kolektīviem, grib piedalīties

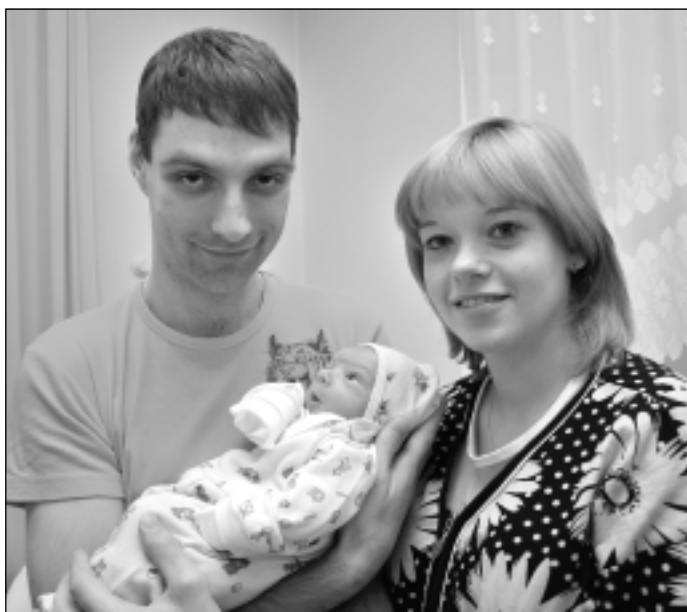
pasākumos, paši rīko pasākumus, paši raksta scenārijus, vienmēr līdzīgs garastāvoklis un pilns ‘groziņš’. Viņas izdomā vienreizējus un neatkārtojamus priekšnesumus. Dzīvojot pierobežā, izmantojam kultūru daudzveidīgumu. Krievu ansamblis “Sudaruški” ir populārs visā bijušā Balvu rajona teritorijā. Ansambli aicina uz koncertiem, pensionāru vakariem. Viņām ir sagatavotas koncertprogrammas gan ar dziedāšanu, gan izrāžu spēlēšanu un krievu pasaku uzvedumiem. Folkloras kopa “Atzele” ir ieguvusi jaunu skanējumu, jo ansambļa rindas ir papildinājušas jaunas dziedātājas. Man ir liels prieks, ka, neskatoties uz vecuma starpību dalībnieču vidū - no 40 līdz pat 83 gadiem - viņām patiek sanākt kopā, dziedāt kopā, svinēt kopā svētkus, tad aizmirstas savas problēmas,” saka Viļakas kultūras nama vadītāja Akvilina Jevstignejeva.

Lappusi sagatavoja Z. Logina

Jaundzimušie

Latvijai būs vēl viena Rēzija Kalniņa. 18. novembrī pulksten 4.25 piedzima meitenīte. Svārs - 3,810kg, garums 55cm. Ludzēniešu Rutas un Raivo Kalniņu ģimenē šis ir pirmais bērniņš. Jaunie vecāki stāsta, ka mazulītei bija jānāk pasaulē 17. novembrī, taču viņa izlēma savādāk un saviem vecākiem nolēma sagādāt skaistu pārsteigumu - piedzimt valsts svētku dienā 18. novembrī. Stāstot par to, kā mazulīte tikusi pie skaistā vārda Rēzija, Ruta un Raivo saka: "Mums abiem vārdi sākas ar burtu "R", tādēļ gribējām, lai arī meitiņas vārds sākas ar tādu pašu burtu. Sākumā gan padomā bija arī vārds Reičela, bet, apspriežot visus "par" un "pret", nolēmām, ka meitiņu saucim par Rēziju. Tagad Latvijai būs vēl viena Rēzija Kalniņa."

Vienīgais vārds, kas patika abiem, bija Dairis. 24. novembrī pulksten 21.32 ģimenes dzemdībās piedzima puika. Svārs - 2,980kg, garums 51cm. Puisēna vecākiem, rēzekniešiem Ilgai un Dainim Krievāniem, šis ir pirmais bērniņš. Viņi stāsta, ka pirmoreiz ultrasonogrāfijā dakteri solījuši meitiņu, bet otrreiz jau puiku. "Kad uz sonogrāfiju gājām trešo reizi, mums atkal piesolīja puiku un tad tā pa istam noticējām, ka puika arī būs. Jau nolemts, ka viņu saucim par Dairi, jo šis bija vienīgais vārds no visiem vārdadienu kalendārā izskatītajiem, kas mums ar Daini patika abiem," stāsta Ilga. Jaunie vecāki jau pamanījuši dēla līdzību ar tēti Daini. "Ja salīdzinātu mani bērniņas bildēs un dēlu Dairi, domāju, nevarētu nepamanīt, ka esam ļoti līdzīgi," teica Dainis.

Būs Emija. 21. novembrī pulksten 13.59 piedzima meitenīte. Svārs - 2,920kg, garums 52cm. Meitenītes mamma Daiga Dikmane no Gulbenes novada stāsta, ka šis ir viņas pirmais bērniņš. "Grūtniecības laikā visas pazīmes liecināja, ka gaidāms puika, arī no ēdieniem labprātāk izvēlējos ko stiprāku, taču beigās izrādījās, ka tā tomēr būs meita," saka Daiga. Jaunā māmiņa stāsta, ka kopš vasaras dzīvo pie drauga Balvu novada Bērzkalnē, tādēļ arī meitiņa dzima Balvos. "Jau nolemts, ka jaundzimušo saucim par Emiju - tādu vārdu viņai iedeva mana māsa Dace. Savukārt es pati biju pārliecināta, ka gaidu dēlu. Arī vārdu viņam bija izdomājusi - Emanuēls," stāsta Daiga. Viņa joprojām atminas, cik gausi dienas ritēja pēc medicīnā noliktā dzemdību datumam 15. novembrī. "15., 16. un 17. datums pagāja, bet es vēl joprojām biju mājās. Gaidīt sanāca ilgi, bet tas bija tā vērts," teic Daiga.

Starp vārdiem 'Sintija' un 'Ieva' izvēlas Sintiju. 16. novembrī pulksten 21.16 piedzima meitenīte. Svārs - 3,520kg, garums 54cm. Meitenītes mamma Anita Žvirīņa no Alūksnes novada Liepnas pagasta, kurai šis ir pirmais bērniņš, stāsta, ka jau pirms dzemdībām zinājusi gaidāmā bērniņa dzimumu. "Kad gājām uz pirmo ultrasonoskopiju, mediķi teica, ka nemana nevienu pazīmi, kas liecinātu par gaidāmo puiku. Tādēļ nekas cits neatlika, kā gaidīt meitiņu," saka jaunā māmiņa Anita. Viņa stāsta, ka jau līdz noliktajam dzemdību datumam abi ar vīru Ilgoni izdomāja, kā sauks savu pirmdzimto. "Sākumā bija padomā divi vārda varianti - Ieva un Sintija, taču galarezultātā tomēr palikām pie Sintijas, jo šis vārds mums abiem šķita vispiemērotākais," atminas Anita. Viņa stāsta, ka pirmie par meitas dzimšanu uzzināja tētis un Anitas māsa Anglijā. "Jau nākamajā dienā mobilajā telefonā saņēmumu radu un draugu sūtītās izziņas, milzum daudz apsveikumu, labas veselības un daudzus citus no sirds teiktus vēlējumus," saka Anita. Viņa piebilst, ka Balvi ģimenei nebūt nav sveša vieta, jo te dzīvo vīra radi un uz šejieni Žvirīņi brauc biežāk kā uz Alūksni.

Tētis meitu nosauc par Oksanu. 27. novembrī pulksten 15.17 piedzima meitenīte. Svārs - 2,900kg, garums 52cm. Meitenītes mammai Tatjanai Kļanskai no Balvu novada Briēžuciema pagasta šis ir pirmais bērniņš. "Tikai pašās grūtniecības beigās - 9. mēnesī - uzzināju, ka gaidāma meitiņa, un, jāteic, biju ļoti priecīga. Bet visvairāk par šo faktu priecājās mans vīrs Jevgēnijs, kurš par meitiņu vien sapņoja," saka Tatjana. Viņa stāsta, ka tieši vīrs bija tas, kurš jaundzimušajai deva vārdu. "Viņš jau sen bija izdomājis: ja piedzims meitenīte, viņu sauc par Oksanu. Tādu vārdu jaundzimušajai arī iedevām," stāsta jaunā māmiņa. Tatjana stāsta, ka medicīnā noliktā dzemdību datums bija 1. decembris, taču mazā Oksana nolēma plānus mainīt un pieteicās ātrāk, nekā cerēts. "Es ļoti vēlējos, lai meitiņa piedzimst pirmajā Adventē, bet diemžēl tā nenotika. Lai vai kā, ir labi tā, kā ir," teic Tatjana.

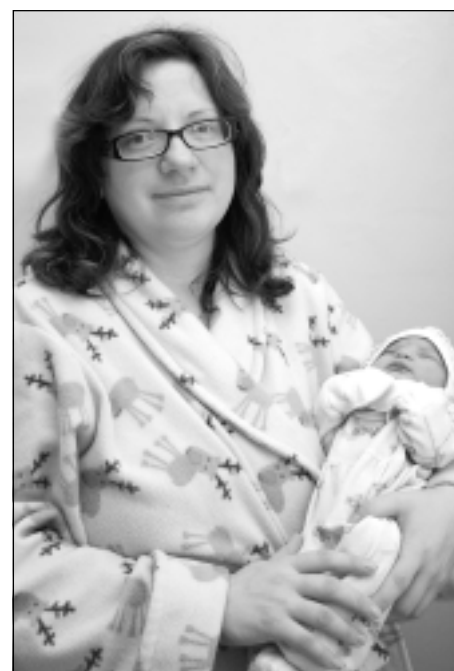
Vēl dzimuši:

27. novembrī pulksten 2.25 piedzima meitenīte. Svārs - 3,010kg, garums 51cm. Meitenītes mamma Oksana Trupovnice dzīvo Balvos.

29. novembrī pulksten 7.13 piedzima puika. Svārs - 3,270kg, garums 52cm. Puisēna mamma Olga Boļšakova dzīvo Alūksnes novadā.

Arī ceturtais piedzimst puika. 21. novembrī pulksten 17.32 piedzima puika. Svārs - 2,860kg, garums 51 cm. Tagad briēžucietes Unas Kozlovskas ģimene kļuvusi vēl kuplāka. "Lai arī grūtniecības laikā mediķi solīja, ka atkal gaidāms puika, tam īsti nevēlējos ticēt, jo tik ļoti gribējās meitiņu. Bet nekas, viņu mīlēsim tāpat kā visus! Tagad brāļiem - 17 gadus vecajam Ingušam, Raitim, kuram 14 gadi, un 9-gadīgajam Silvesteram - dots uzdevums izvēlēties piemērotākos vārda variantus. Izskatās, ka tas nebūs viegls darbiņš, jo viens grib skanīgāku vārdu, bet citam šķiet, ka noteikti vajag tādu, kam vārdā nav garumzīmes. Savukārt tētis Ilgvars, kurš nu var lepoties ar četriem dēliem kā ozoliem, ierosināja dēlu saukt par Norisu, jo šis vārds, tāpat kā mēneša nosaukums novembris, sākas ar zilbi 'no'. Tādēļ, par godu dēla dzimšanai novembrī, iespējams, dēlu nosauksim par Norisu," stāsta Una.

Tagad divi dēli un meitiņa peciņa. 16. novembrī pulksten 14.37 piedzima meitenīte. Svārs - 3,390kg, garums 55cm. Meitenītes mammai Sanitai Rozniecei no Alūksnes novada Trapenes pagasta šis ir trešais bērniņš. "Beidzot mēs paši un arī abi dēli - 18 gadus vecais Edijs un Dairis, kuram 14 gadi, esam sagaidījuši mazu, mīļu meitenīti. Interesanti, ka līdz pat pašām dzemdībām par mazuļa dzimumu varējām vien nojaust, jo ultrasonoskopijas pārbaudēs bērniņš slēpās," saka Sanita. Viņa piebilst, ka jaundzimušo sauks par Terēziju - tādu vārdu Sanita bija izdomājusi jau tad, kad gaidīja puikas. Sanita teic, ka Terēzija ir ļoti punktuāla meitene, jo piedzima precīzi ārstu noliktajā datumā - 16. novembrī.

Laika zīmes Decembris (Vilku, Ziemas mēnesis)

1. decembrī ir pirmā Ziemas mēneša pirmā diena. Šajā dienā Rudens atslēdz durvis Ziemai.

Ticējumi. *Kāds 1. decembris, tāda pārsvarā arī ziema. Ja 1. decembrī snieg, tad snigs līdz Ziemassvētkiem, bet Zvaigznes dienā (6. janvāris) būs atkusnis.*

Decembris ir arī Adventes laiks. Īstākais laiks gaidīt kā Kristus piedzimšanu Sirdi, tā Saules atgriešanos Dabā.

Bārbalas diena ir 4. decembrī. Tā bija Aitu diena un vienīgā decembra diena pirms Ziemassvētkiem, kad gāja čigānos. Bārbalas vakarā jālēk pa grīdu, ar rokām jāsit sev pa ceļiem, gurniem, galvu un jādzied: *Strump, mani jēriņi, strump, kazlēniņi, Es pats strumpāju čigānu vakaru.* Tas tika darīts, lai nākamgad aitas un kazas labi izdotos, bet īpaši, lai aitam būtu smalka un gara vilna.

Ticējumi. *Sniegaina Bārbalas diena sola bagātu jēriņu būrumu. Ja 4. decembrī pilns mēnesis (šogad tā ir), tad būs sniegaina ziema un vēls pavasaris.*

Niklāva (Nikolaja) jeb Zirgu diena ir 6. decembrī. Šī diena ir Ziemassvētku veciņa dzimšanas diena. Svētku diena mājās kustoņiem, bet īpaši zirgiem.

Ticējumi. *Kas šo dienu nesvēti, tam*

nepadodas ne zirgi, ne vistas, ne aitas. Ja Zirgu dienā zirgiem muguras noberž ar sniegu, tad tie neslimos un arī mošķi neēdīs.

Lūcijas ir 13. decembrī. Sākot ar Lūciju, diena kļūstot jau par vienu vistas nagu garāka. Citviet, par gaiļa dziedājuma laiku. Ari vilkači uz sapulci ellē dodas trīsreiz gadā – Vasarsvētkos, Jāņos un Lūcijās.

Ticējumi. *Ja Lūcijās sniegunis un pērkonis, tad būs slikta ziema un slikts siena laiks. Ja Lūcijās daudz sniega, tad ap Jāņiem būs daudz lietusgāžu. Ja Lūcijās salst, tad Sveicinē (2. februāris) sals divtik.*

Ziemassvētki no 24. decembra vakara līdz 27. decembrim. Ziemassvētkos iet čigānos, ar salmu rotājumiem izgrezno telpas, rotā eglīti, no mājas uz māju staigā Ziemassvētku vecītis un galdā tiek likts labākais, kas mājā atrodas.

Ticējumi. *Ja Ziemassvētku naktī debesīs daudz zvaigžņu, būs bagāts nākamais gads. Kāds vējš iepūš Ziemassvētku pirmajā dienā, tāds galvenokārt pūtīs visu ziemu, bet jo īpaši ziemas pirmajā mēnesī.*

Vecgada vakars ir 31. decembris.

Ticējumi. *Ja Vecgada vakarā snieg, bites labi spietos un būs laba ābolu raža. Ja zvaigznes dzied, būs jauka vasara.*

Kādu laiku varētu sagaidīt decembrī?

Aizgājušais novembris tā arī neatnesa stiprāku salu, kā to bija solījušas oktobra zīmes. Novembrī tik vien bija, kā sals "ieknieba", bet lai "iekostu", pietrūka vilka tvēriena. Novembra otrā puse bija pat krietni siltāka par normu.

Ticējums vēsta, ja uzsnieg pirmais sniegš, tad līdz ragavu ceļam atlikušas piecdesmit dienas. Ja pie mums sniegš bija oktobra vidū, tad ap 6. decembrī vajadzētu zirgu jūgt kamanās. Šķiet, ka tā īsti nebūs, bet laikā ap Ziemassvētkiem tā varētu būt īstenība. Ar mērenu salu un sniedzīgu šogad Ziemassvētki aplaimos ikvienu. Decembra vidū, jaunā mēnesī, rudenim raksturīgās krāsas nomainīs ziemīgas. Lēni sākusies, bet droši ziema ieņems savas pozīcijas.

Ziemassvētku laikā, līdz Zvaigznes dienai, īpaši jāvēro vēju virzieni. Vēji, kas pūš laikā no 26. decembra līdz 6. janvārim, katram gada mēnesim nosaka galvenās tendences. Pēc tā var arī priestri par gadalaikiem. Lai precizāk noteiktu ziemas vējus, vērīgāk būs jāseko vēju virzieniem 26., 27. un 28. decembrī. Tad arī drošāk varēs prognozēt par ziemu kopumā.

Baltu ziemu vēlot, **V.Bukšs**

Darbi decembrī

Ziemas sākums 21.decembrī plkst. 19.47

Augļu dārzā:

- ☞ Balsina neaptītos augļu koku stumbrus.
- ☞ Apstrādā koku un krūmu bruces.
- ☞ Koku un krūmu saknēm uzrauš sniegu.
- ☞ Pie koku stumbriem piemida sniegu, lai peles nevarētu veidot alas.
- ☞ Griež potzarus un koksnaivos spraudņus no tiem augļu kokiem un ogulājiem, ko nākamajā pavasarī vēlas pavairot.

Košumdārzā:

- ☞ Iestājoties salam, iezīmo vinogulājus, mežvītenus un rozēs.
- ☞ No skujkokiem nopurina biezo sniega kārtu.
- ☞ Salīgākos un retākos silto zemju košumkrūmus piesedz ar egļu zariem.
- ☞ Izvieto putnu barotavas kaķiem nepieejamās vietās.

Telpās:

- ☞ Steidzina jaunās biešu lapiņas.
- ☞ Regulāri laista un mēslo ziedošos telpaugus.
- ☞ Sāk uzziēdināt sīpolpuķes - hiacintes, narcises, krokusus, maijpuķītes.
- ☞ Gaišākajā vietā novieto kaktusus, paparžaugus, puansentijas jeb Ziemassvētku zvaigzni.
- ☞ Lai iegūtu vērtīgos zaļumus, podiņos steidzina sīpolus, selerijas, pētersīļu lapiņas, dziedē kressalātus.
- ☞ Pārbauda, vai nebojājas kāds ķirbis.
- ☞ Vēdinot istabas, jāuzmanās, lai neapsaldētu telpaugus.
- ☞ Pārskata sēklu krājumus.
- ☞ August, kuri nepanes centrālapkures radīto sauso gaisu, noliek vēsākās vietās.
- ☞ Ciklamenām ūdeni lej tikai šķīvīti, acālijām laistāmo ūdeni paskābina.
- ☞ Ar mitru lupatiņu noslauka putekļus no augu lapām.
- ☞ Izpušķo eglīti.

Pagrabā:

- ☞ Vēdina pagrabu.
- ☞ Uzmana, lai pagrabā neieviešas grauzēji.
- ☞ Uzmana, kā glabājas sakņu un ābolu raža, izvāc bojātos dārzeņus un augļus.

Siltumnīcā:

- ☞ No siltumnīcām uzmanīgi nogrūž biezo sniega segu.
- ☞ Sakārto darbarīkus un dēstu kastes.
- ☞ Mēneša otrajā pusē var sākt potēt rozēs.

Mežā:

- ☞ Labākais laiks cirsmu iestigošanai.
- ☞ Gatavo malku vecā mēnesī, tad labāk izkaltīs.
- ☞ Būvkokus cērtam *miera mēnešos* (decembrī, janvārī), pilnmēness fāzē, tad tie labāk žūs un neplaisās. Baļķus cērt decembrī - jaunā mēnesī un gāž pret ziemeļiem, tie būs stipri un neplaisās. Kokus dēļiem cērt dilstošā mēnesī, tad tie iznāk taisni.
- ☞ Apseko jaunaudzēs, vai tās nebojā meža dzīvnieki.
- ☞ Palīdz meža iemītniekiem.

Lai justos mundri

Vēlamās atslodzes dienas. Laiks pirms un pēc Mēness fāžu maiņas, kad ieteicams atturēties no ēšanas, var lietot tikai ūdeni vai nesaldinātu tēju - **2.** (04.08-14.51), **8.** (20.38-24.00), **9.** (00.00-04.06), **16.** (07.37-20.28), **17.** (00.00-03.18), **24.** (13.13-21.43), **31.** (16.03-24.00), **decembrī.**

Piemērotas dienas pirts un ķermeņa kopšanas procedūrām, masāžai - **4., 12.decembrī.** Dienas, kad var atļauties kādu našķi - **4., 5., 22., 23.decembrī.**

Īstā diena matu kopšanai, griešanai - lai tie ātri augtu, būtu veselīgāki un frizūra saglabātu formu - **2., 6., 18., 27., 21.decembrī.**

Nav vēlāma karsēšanās saunā, sauļošanās solārijā vai pludmalē - **6., 7., 25., 26.decembrī.**

Mēness tukšais laiks - šajā periodā labāk nesākt neko jaunu. Piemērots laiks, lai pabeigtu iesākto, izvērtētu iepriekšējo pieredzi, sakārtotu domas un atpūstos. **Decembrī** - **1.** (15.38-16.23), **3.** (12.27-18.00), **5.** (07.08-19.06), **7.** (10.57-21.05), **9.** (12.04-24.00), **10.** (00.00-00.46), **11.** (19.44-24.00), **12.** (00.00-06.31), **14.** (03.17-14.24), **16.** (14.02-24.00), **17.** (00.00-00.31), **18.** (22.07-24.00), **19.** (00.00-12.38), **21.** (14.53-24.00), **22.** (00.00-01.42), **24.** (10.09-13.39), **26.** (13.44-22.26), **28.** (19.53-24.00), **29.** (00.00-03.13), **30.** (22.29-24.00), **31.** (00.00-04.45).

Padomiņš Zaļā mājas aptieciņa

Telpaugus parasti audzējam interjera atdzīvināšanai un tāpēc, ka rūpes par augiem nomierina un ielīkmo. Taču telpaugus varam audzēt arī tādēļ, lai vienmēr būtu svaigas un ekoloģiskas drošas, jo daudziem telpaugiem piemīt dziednieciskas spējas.

Biezlapainās alojes un agaves. No mājās audzētajiem ārstniecības augiem zinātniski visvairāk izpētītas ir alojes (Aloe), ko tautā parasti sauc par alvejām. Mājās visbiežāk audzē divas sugas - kokveida aloji (*A. arborescens*) un aloji vera (*A. vera*). Abas var uzskatīt par vienlīdz vērtīgām. Alojes sulai un mikstumam piemīt izcila dziedējoša iedarbība, tāpēc pārgrieztu lapas gabaliņu liek uz brūcēm, augoņiem, saspregājumiem, čulām, apdegumiem, noberzumiem, pēc izvilktas skabargas. Ārīgi izmanto mājas kosmētikā - sejas ādas kopšanai, acu skalošanai un kompresēm. Arī iekšķīgi lieto ļoti daudzveidīgi. # Organisma spēcīnāšanai pēc slimībām vai profilaktiski imunitātes stiprināšanai. Mikstumu parasti sagatavo kopā ar medu, jo tas nomāc augu rūgtu garšu. Aloji ar medu lieto arī pret klepu. # Pret gremošanas traucējumiem un aizcietējumiem. Alojes satur antracēnu atvasinājumus antraglikozīdus, un tie stimulē resnās zarnas darbību un izraisa biežāku, mikstāku vēdera izeju. Minētās vielas arī veicina asins pieplūdi mazajā iegurnī, tāpēc grūtnieces aloji nedrīkst lietot.

Agaves (Agave), kas vizuāli ir diezgan līdzīgas alojēm, botāniski no tām ievērojami atšķiras. To sastāvs un dziednieciskās īpašības nav plaši pētītas. Tautas medicīnā visbiežāk lieto Amerikas agaves (*A. americana*) lapas - tās aplej ar degvīnu un ar uzlējumu ierīvē sāpošu muguru.

Vitālās kalanhojes. Visvairāk pētīta ir plūksnainā kalanhoje (*K. pinnata*) un Degremona kalanhoje (*K. daigremontiana*). Mājas apstākļos sulojošu kalanhojes lapu liek uz iegriezumiem, apdegumiem un citām brūcēm. Kalanhojes lapas košļāšana palīdz pret kakla sāpēm un smaganu iekaisumu, sulas pilināšana vai ar to piesūcināti tamponiņi degunā labi dziedē iesnas.

Mītiskā zelta stīga. Pēdējos gados par visdziednieciskāko telpaugu daudzina zelta stīgu, kuras botāniskais nosaukums ir smaržīgā kalīzija (*Callisia fragrans*). Tautas medicīnā izmanto zelta stīgas lapas un stublājus. No tiem gatavo uzlējumus imunitātes stiprināšanai un pret dažādām nopietnām vainām, kā arī lieto arī brūču, izsitumu, apsaldējumu, artrīta ārstēšanai.

Smaržīgā kalīzija pieder komelinu dzimtai tāpat kā tradescancijas (*Tradescantia*) un zebrīnas (*Zebrina*), un tās visas tiek izmantotas tautas medicīnā, galvenokārt brūču dziedēšanai.

Ēterisko eļļu spēks. Populāra ir smaržīgā pelargonija (*Pelargonium fragrans*) jeb, kā agrāk teica, ģērānija. To dēvēja par ausu puķi, jo auss ejā ielikta lapiņa palīdz pret auss sāpēm. Augs satur ēterisko eļļu, kam piemīt antibakteriāla un sāpes remdējoša iedarbība. Ausu sāpju gadījumā tomēr vajadzētu doties pie ārsta, bet, ja tas nav iespējams, piemēram, naktī, pelargoniju var lietot. Lapiņa jāsaburza, lai labāk izdalās eļļa, un to noteikti nedrīkst bāzt dziļi. Ēteriskās eļļas satur daudzi populāri telpaugi, piemēram, mirte, citrusaugi, eikalipts, lauru koks. To smarža atsvaidzina gaisu un iznīcina telpā baktērijas un vīrusus.

Īstais un neīstais jūras sīpols. Jūras sīpols (*Urginea maritima*) satur ļoti spēcīgus sirds glikozīdus. Mazās devās tie sirdi stimulē, bet organismā uzkrājas un kādā brīdī var izraisīt sirds pārslodzi un apstāšanos. Lielāka sulas deva ir nāvējoša, arī vienreiz lietojot.

Neīstā jūras sīpola botāniskais nosaukums ir astainā baltstarīte (*Ornithogalum caudatum*). Šim augam nav miera perioda, tas nesatur sirds glikozīdus. Tautas medicīnā neīsto jūras sīpolu izmanto, piemēram, ja kuņģa čūlas gadījumā ir gļotādas bojājumi, - palīdz sīpola un tā lapu ūdens uzlējums. To arī dzer, lai mīkstinātu klepu bronhīta gadījumā. Sīpola izvilkumu degvīnā lieto arī pret locītavu sāpēm.

Kalendārs Dārza darbu kalendārs decembrī

P	7	L	14	Sk	21	Ū	28	Vr
O	1	J	15	St	22	Z	29	D
T	2	Sv	16	M	23	A	30	Vz
C	3	Sv	17	Ū	24	Vr	31	
P	4	Sk	18		25			
S	5	Sk	19		26			
Sv	6	Sk	20		27			

- labs laiks potēšanai, spraudņu ņemšanai, augļu novākšanai
- labākais laiks stādīšanai, koku un krūmu apgriešanai, mēslošanai
- Lapu dienas
- Augļu dienas
- Sakņu dienas
- Ziedu dienas
- nelabvēlīgs laiks sēšanai un dārza darbiem

Izmantotie materiāli: 36.6, Dārza Pasaule, interneta portāli

Jaunākie žurnālu numuri

Ilustrētā Zinātne

☞ Žirafe ir anatomijas brīnums. *Līdz šim mēs domājām, ka žirafei ir milzīga sirds, ar ko tā uzsūknē asinis pa garo kaklu līdz galvai. Jauni pētījumi pārsteidzošā kārtā atklāj, ka žirafei sirds nav sevišķi liela un ka garkaklaino dzīvnieku pie dzīvības uztur citi anatomiskie pielāgojumi.*

☞ Skeneris redz, par ko mēs domājam.

Izmantojot smadzeņu skenējumus, jaunos eksperimentos izdevies radīt datormodeļus, kas ļauj uzņēmēt attēlu, uz kuru skatās eksperimenta dalībnieks.

☞ Kas veido galaktikas kodolu?

☞ Vai šumeri pazina Saules sistēmu?

☞ Narkozes iedarbība uz organismu.

☞ Kāpēc migla ir balta?

☞ Skudras vairojas ar kloniem.

☞ Kā izveidojās visums?

☞ Vēža šūnu vājā vieta. *Viena no vēža šūnu bīstamākajām īpašībām ir spēja izplatīties un veidot metastāzes citās organisma vietās.*

☞ Vēja auto stihija ir pretvējš. *Pretvējš griež propelleri, panākot, ka auto brauc ar 20 km/h lielu ātrumu. Toties braukšana pa vējam nav tik gluda, jo, mašīnai virzoties uz priekšu, vēja spiediens samazinās.*

☞ Urbumi prognozē drūmu nākotni - ledus nav drošs. *Rietumantarktīdas ledus cepure satur tik daudz ūdens, ka varētu paaugstināt ūdens līmeni pasaules okeānos par pieciem metriem. Urbums jūras gultnē rāda, ka cepure savulaik izkususi 40 reižu. Iespējams, tas drīzumā var atkārtoties, ja nesamazināsies oglekļa dioksīda daudzums atmosfērā.*

☞ Medicīnas māsa piedzīvoja trīs kuģu katastrofas, arī "Titānika" bojāeju.

Dari Pats

☞ Likumi un normatīvi, kas jāievēro, pārplānojot dzīvokli tautā par *hruščovkām* iesauktās mājas.

☞ Raimonds Bergmanis palīdz pārbūvēt dzīvokli.

☞ 31 padoms par ģipškartonu. *Apšūjot sienu ar ģipškartona plātnēm, iegūstam glītu, gludu virsmu, tāpēc mūsdienās plaši pielieto šo materiālu. Ar to apšūtas sienas un griesti ir aprīnojami*

izturīgi, turklāt ģipškartons kalpo kā skaņas izolācija un aiztur uguns izplatīšanos.

☞ Plauktu sistēma zem kāpnēm. *Piemērs patrepes telpas izmantojumam ir ne tikai praktisks, bet arī realizējams pa brīvdienām.*

☞ Furnitūra savienojumiem. *Kā pareizi izvēlēties, kā stiprināt... Vispusīgs savienojumu furnitūras apskats, kas palīdzēs orientēties plašajā klāstā.*

☞ Terases nojume bez redzamiem savienojumiem.

☞ 10 klasiskas un bīstamas kļūdas, strādājot ar instrumentiem.

☞ Armēts zāliens. *Iebrauktuvei nebūt nav jāizskatās kā kailam akmens tuksnesim, to var klāt sulīga un spēcīga zāle.*

Leģendas

☞ Mona Liza - istajā vārdā Pačifika Brandano. *Leonardo da Vinči slavenākajā darbā gleznotā sieviete, kuras vaibstos daži pētnieki savulaik pat saskatījuši līdzību ar paša mākslinieka seju, esot Florences valdnieka Džulio Mediči mīļākā.*

☞ Vladimirs Visockis atdzīvosies animācijā.

☞ Nenožēlot un sadegt. *Viņai nepiemita neviena no tām īpašībām, kas parasti raksturo zvaigzni. Taču, kad atvērās priekšskars, notika brīnums. Skatītāju acu priekšā bija dziedātāja, kuru pamatoti sauca par dievišķu. Edīte Piafa iemiesoja sevi un savās dziesmās Francijas garu, un par viņas dzīvi joprojām stāsta leģendas.*

☞ Albāņu eksotika Rīgā. *Kāpēc Kārlis Ulmanis negodināja Albānijas bijušo karali?*

☞ Vīrs, kurš zīmēja kaķus. *Lūisa Veina kaķu zīmēšanas neprāts.*

☞ Miljons rožu Raimondam Paulam. *Maestro par dzīvi un romānu ar Allu Puģačovu.*

Krustvārdu mīkla – trīs uzvarētāji mēnesī

Trīs krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu – žurnālu komplektu ("Ilustrētā zinātne" un "Una"). Atbildes gaidām līdz 25.decembrim.

Sastādījis A. Levgovds

Novembra mīklu atrisināja:

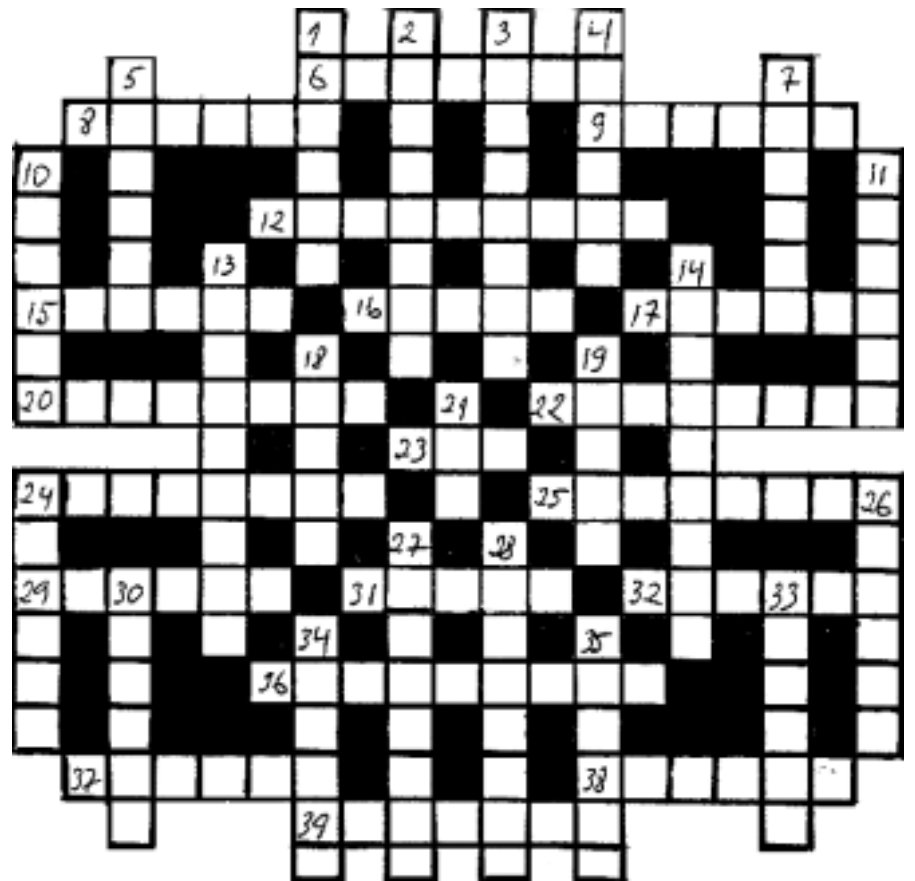
V.Irbite, M.Kacēna, D.Svarinskis, L.Bukovska, L.Dukaļska, L.Baranovskis, I.Kacēna, L.Kivkucāne, S.Vēvere, D.Kivkucāns, V.Zaķe, Ņ.Circene, M.Paidere, U.Pozņaks, C.Zelča, Z.Bērziņa, Z.Pulča, Ž.Mergina, A.Lukumietis, M.Pretice (Balvi), A.Homčenko (Gulbene), L.Pavlovska, G.Petrova (Vīksna), A.Klitončika, B.Ķise, A.Slišāns, A.Mičule, O.Zelča, I.Donskaja (Tilža), A.Vīcupa (Vectilža), K.Bricis (Kuprava)

Par oktobra krustvārdu mīklas atrisināšanu balvas saņem A.SLIŠĀNS (Tilža), A.HOMČENKO (Gulbene) un C.ZELČA (Balvi). Pēc balvas griezties redakcijā.

Krustvārdu mīkla decembrī

Horizontāli: 6. Sengrieķu dzejnieka Homēra poēma. 8. Plaša pārstāvju sanāksme. 9. Kuģa "bremze". 12. Attālums, atstatums (starp objektiem). 15. Deguna gļotādas iekaisums, rinīts. 16. Ungāru komponists (1811.-1886.). 17. Zirga "apavi". 20. Āfrikā dzīvojošs cilvēkveidīgs pērtiķis. 22. Galvassegas ģeometrisks ķermenis. 23. Slavens amerikāņu bokseris. 24. Gāzes patēriņa mēritājs. 25. Gada ceturksnis. 29. Grīva, upsmute. 31. Islama Austrumu zemju sieviešu plivurs visa auguma garumā. 32. Spilgts iespaids. 36. Itāļu tēlnieks (1386.-1466.). 37. Bišu stropa ieeja. 38. Latviešu rakstniece, dz. 1919.gadā. 39. Vingošanas ierīce cirka.

Vertikāli: 1. Itāļu komponists (1792.-1868.). 2. Kautķermenis. 3. Miljons vatu. 4. Latviešu rakstnieks

(1890.-1926.). 5. Mājas zirga miniatūrforma. 7. Paralīze. 10. Rīgas Operetes teātra aktieris un režisors (1917.-1984.). 11. Privātuzņēmuma pārdevējs, kalpotājs. 13. Krievu rakstnieks un pedagogs (1888.-1939.). 14. Daiļrakstītājs. 18. Latviešu rakstniece (1930.-2002.). 19. I.Kālmāna operete. 21. "Lidojošie šķīvīši". 24. Latviešu dzejnieks (1865.-1929.). 26. Eksāmenu laiks augstskolā. 27. Baltmaizes izstrādājumi ar caurumu vidū. 28. Šķēres. 30. Latviešu gleznotāja, dz.1939.gadā. 33. Varš. 34. Pieturzīme. 35. Biezas burtņicas.

Novembra mīklas atrisinājums

Horizontāli: 7. Baterija. 9. Krakeris. 11. Figūra. 12. Klejot. 13. Urāns. 14. Polinoms. 15. Trofejas. 16. Stils. 19. Stokss. 22. Zefīrs. 24. Tamburi. 25. Piepe. 26. Vasks. 27. Prasīgi. 28. Šamots. 30. Saturs. 33. Ostas. 36. Acālijas. 38. Kupidons. 40. Mango. 41. Šautra. 42. Rotors. 43. Migranti. 44. Optimums.

Vertikāli: 1. Baritons. 2. Lemūri. 3. Pikadors. 4. Banknote. 5. Berete. 6. Kilovats. 8. Arguss. 9. Krusts. 10. Slāvi. 17. Tamtams. 18. Laulība. 20. Kreda. 21. Steps. 22. Zivis. 23. Fasēt. 28. Šucmanis. 29. Tējkanna. 31. Aspirāta. 32. Sinerāma. 33. Osmaņi. 34. Tenis. 35. Skonto. 37. Litera. 39. Datums.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors balvā saņems žurnālu komplektu. Decembra tēma - "Visapkārt brīnumi!". Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Nē nodokļiem! Iesūtīja Pēteris no Balviem.

Rudens saulē. Iesūtīja Leontina Dukaļska.

Policijā

Lepna, ka esmu policiste

3.decembrī Valsts policijas 91. gadadienai veltītajā svinīgajā pasākumā Daugavpili apbalvojumus saņems vairāki Latgales reģiona pārvaldes Balvu iecirkņa darbinieki. Kriminālpolicijas nodaļas inspektorei, majorei SOLVITAI LEIŠAVNIECEI pasniegs Valsts policijas krūšu nozīmi "Par cītību policijā", Kārtības policijas nodaļas Viļakas iecirkņa inspektoram, kapteinim Guntaram Zeļčam - Valsts policijas Goda rakstu. Tāpat Valsts policijas Goda rakstu saņems Kriminālpolicijas nodaļas inspektors, kapteinis Dmitrijs Kaļiņins, bet pateicību par labu darbu izteiks Kriminālpolicijas nodaļas inspektoram, virsleitnantam Ivaram Frolovam un Kārtības policijas nodaļas kārtībniekam, seržantam Sergejam Andrejevam.

Balvu policijas iecirknis ir pirmā un vienīgā Solvitas Leišavnieces darba vieta. Šeit nostrādāti vienpadsmit gadi. Kad jautāju, vai ziņa par apbalvojumu nāca negaidīti, Solvita smeļ, ka to uzzinājusi no preses pārstāvjiem.

Kāpēc nolēmāt kļūt par policisti?

-To, ka būšu juriste, zināju, jau mācoties skolā. Bet Balvu policijas iecirknī sāku strādāt tādēļ, ka pēc studiju prakses saņēmu piedāvājumu turpināt darbu Balvos.

Varbūt arī fakts, ka Jūsu tēvs savulaik bija milicis, ietekmēja jūsu profesijas izvēli?

-Ļoti iespējams, jo tieši viņš man sarunāja pirmo mācību praksi Balvu policijā. Tas izrādījās izšķirošais faktors, kādēļ paliku tieši Balvos.

Šo vienpadsmit policijā nostrādāto gadu laikā droši vien esat izmeklējusi daudzas sarežģītas lietas. Vai kāda no tām īpaši iespaidus atmiņā?

-Viena no nopietnākajām manā praksē bija slepkavības lieta Lazdukalnā, kad tika nogalināta sievietē. Atceros to tāpēc, ka aizdomās turētā persona, lai gan pret viņu liecināja pierādījumi, savu vainu kategoriski noliedza. Neskatoties uz to, šī persona tika notiesāta.

Vai neradās šaubas par aizdomās turamā vainu, ja jau viņš tik kategoriski visu noliedza?

-Nē, iekšēji es biju pārliecināta par to, ka tieši šī persona izdarījusi konkrēto noziegumu, par to liecināja arī savākie pierādījumi to kopsakarībā.

Nevienam negribas, lai notiesā nevainīgu cilvēku. Varbūt dažreiz, noslēdzot lietu, tomēr māt šaubas – vai viss tika izdarīts pareizi?

-Man tā nav, jo katru lietu izmekleju ļoti rūpīgi, līdz gūstu pārliecību par paveiktā darba rezultāta pilnīgumu un objektivitāti.

Ar kādām izjūtām šogad sagaidāt Valsts policijas gadadienu?

-Esmu policiste, esmu izmeklētāja. Jūtu piederību savai profesijai un esmu lepna par to. Protams, ir nedaudz skumji, ka policijas darbinieku kļūvis krietni mazāk, jo daudzi ir atlaisti. Tomēr vienmēr esmu bijusi optimiste!

Līdz ar strukturālām izmaiņām Valsts policijā mainījies arī Jūsu amata nosaukums. Ja agrāk bijāt Balvu rajona policijas pārvaldes Kriminālpolicijas biroja 1. nodaļas priekšniece, tagad esat Kriminālpolicijas nodaļas vecākā inspektore. Kā līdz ar to mainījušies Jūsu darba pienākumi?

-Ja agrāk nodarbojos ar kriminālprocesu izmeklēšanu un biju atbildīga arī par pārējo izmeklētāju darbu, tad tagad atbildība kļuvusi mazāka. Šobrīd strādāju tikai pie savām lietām un pildu tos pienākumus, kas iekļauti manā amata aprakstā, bet vairs neatbildu par citu izmeklētāju veikumu. Protams, kolēģi joprojām nāk pie manis konsultēties, un es ar prieku savās zināšanās dalos ar citiem.

Kā pēc lielās štatu samazināšanas Valsts policijā izdodas tikt galā ar darba apjomu, kas droši vien nav mazinājies? Vai darba kvalitāti tas neietekmē?

-Mēs savu darbu izdarām neatkarīgi no apstākļiem. Balvu policijas iecirknim vienmēr bijuši labi darba rezultāti valsts līmenī. Uzskatu, ka visi mūsu izmeklētāji ir ļoti gudri un zinoši. Ja nepaspējam visu izdarīt dienas laikā, esam darbā arī vakara stundās un brīvdienās. Nedomāju, ka darba kvalitāte būtu kļuvusi sliktāka.

Kā izveidojusies sadarbība ar priekšniecību, kas tagad atrodas Daugavpilī? Kā tas ietekmē Jūsu darbu?

-Vairāk saskarties ar Daugavpils priekšniecību iznāk mūsu vadībai. Mani kā izmeklētāju tas skar mazāk. Tomēr nezinu,

Foto - A.Kirsanovs

Majore Solvita Leišavniece. Ceturtdien svinīgā pasākuma laikā Daugavpilī Latgales reģionālās pārvaldes Balvu policijas iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas vecākā inspektore Solvita Leišavniece saņems apbalvojumu – Valsts policijas krūšu nozīmi "Par cītību policijā".

vai ir lietderīgi daudzus dokumentus sūtīt parakstīšanai uz Daugavpili. Iznāk lieks laika patēriņš. Darba procesā ļoti traucē, ka mums nav pašiem sava izolatora. Aizturam un apcietinām personas ne jau tāpēc, lai šīs personas īslaicīgās aizturēšanas izolatorā tikai sēdētu, bet lai mēs varētu strādāt – veikt procesuālās darbības, nolūkā noskaidrot noziedzīga nodarījuma izdarīšanas apstākļus. Tagad katru reizi jāraksta pieprasījums, lai apcietināto no Rēzeknes vai Daugavpils ved uz šejieni. Uzskatu, ka tas nav pareizi.

Jūs esat jauna, pēc izskata - trausla sieviete. Kā tīkāt galā ar aizturētajiem vīriešiem? Varbūt kādreiz esat saskārusies ar nicinošu attieksmi vai pat draudiem no viņu puses?

-Bail man nekad nav bijis. Protams, mutiski man ir teikuši visu ko. Tam gan lielu vērību nepievēršu.

Kā izdodas apvienot darbu policijā, ģimenes dzīvi un bērnu audzināšanu?

-Mūsu ģimenē aug divi puikas. Vienam ir seši, otram - trīs gadi. Par to, ka varu apvienot garās darba stundas policijā un bērnu audzināšanu, liels paldies jāsaka manai mammai un vecmammai. Mamma man ir ļoti liels atbalsts. Pateicoties viņas palīdzībai, varēju pabeigt arī studijas magistrantūrā.

Varbūt kādreiz prātā ir ienākusi doma izmeklētājas darbu nomainīt pret kādu vieglāku, sievietei piemērotāku?

-Domāju, ka nē. Man patīk savs darbs. Strādāju ar prieku, jo darbs nav vienveidīgs, vienmēr saskaros ar kaut ko jaunu. Protams, kā jau visur, arī šeit ir savas grūtības, bet tās ir jāpārvar. Turklāt visu laiku turpinu apgūt arī jaunas zināšanas.

Kā Jūs reaģēsiet, ja viens no dēliem vai arī abi kādreiz teiks: "Mammu, es arī būšu policists!"

-Atrunāt neiešu, jo cilvēkam jādara tas darbs, kas pašam patīk. Izskaidrot gan izskaidrošu. Turklāt, domāju, ka paaugoties viņi paši redzēs, kāds tas darbs ir, ka mammu brīvdienās var arī neredzēt un arī vakaros viņa mājās nāk vēl. Noteikti vēlēšos, lai puikas iegūst labu izglītību, bet kurā jomā, tas lai paliek pašu ziņā.

Ko vislabprātāk darāt no darba brīvajā laikā?

-Cenšos pavadīt laiku ar bērniem, ar ģimeni. Man patīk ziedi. Esmu aizrāvusies ar liliju audzēšanu. Atvaļinājuma laikā labprāt ceļoju gan pa Latviju, gan ārpus tās. Esmu pabijusi daudzās valstīs, bet vismiļākie man ir sniegotie Norvēģijas kalni!

Kā šogad Balvu policijas iecirkņa darbinieki svinēs Policijas gadadienu?

-4.decembrī būs pasākums, kura organizēšanā piedalās arī es. Taču tā kā tieši šī ir mana dežūrnedeļa operatīvajā grupā, arī balles laikā būšu gatava izsaukumiem.

Informē policija

Notikumi, avārijas un noziedzīgi nodarījumi, kas Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Balvu iecirknī reģistrēti līdz 1.decembrim**Nozog zelta ķēdītes**

26.novembrī Balvos, Bērzpils ielā, kādā iestādē nenoskaidrota persona no kabineta nozaga divas zelta ķēdītes.

Soda un izskaidro

Akcijas "Esi redzams!" laikā satiksmes uzraudzības nodaļa brīvdienās strādāja pastiprinātā režīmā. Kopumā brīvdienās - 28., 29.novembrī tika pārbaudīti 86 vadītāji un sodīti 11 gājēji, kuriem policijas darbinieki piešķīra atstarotājus, vienlaikus izskaidrojot atstarotāju svarīgo lomu, pārvietojoties ceļu tuvumā.

A.Laizāne, Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīdzes pienākumu izpildītāja

Darbu beidz Latgales apgabaltiesas priekšsēdētājs Kārlis Valdemiers

Šonedēļ saskaņā ar Latvijas Republikas Saeimas lēmumu no amata atbrīvots ilggadējais Latgales apgabaltiesas priekšsēdētājs Kārlis Valdemiers. Viņš no tiesneša amata atbrīvots sakarā ar likuma noteiktā maksimālā tiesneša amata pildīšanas vecuma sasniegšanu.

Valdemiers dzimis 1941.gadā, jurista profesiju apguvis Latvijas Universitātē. Darbam tieslietu jomā viņš veltījis 39 gadus, lielāko daļu no tiem strādājot tiesā. 1976.gadā viņš uzsāka darbu Rēzeknes pilsētas tiesā, savukārt 1995.gadā Saeima Valdemieru apstiprināja par Latgales apgabaltiesas tiesnesi un iecēla par šīs tiesas priekšsēdētāju.

Tiesneša amatā viņš skatījis krimināllietas, civillietas un administratīvo pārkāpumu lietas. Valdemieram ir piešķirta augstākā – 1.kvalifikācijas klase. Esot Latgales apgabaltiesas priekšsēdētāja amatā, K.Valdemiers aktīvi piedalījies dažādos tieslietu stiprināšanas un attīstības pasākumos.

Šogad tiesnesim par nopelniem Latvijas labā piešķirts III šķiras Triju Zvaigžņu ordenis. Viņš ir apbalvots ar Tieslietu sistēmas II pakāpes Goda Zīmi, Tieslietu ministrijas I pakāpes Goda rakstu un "zelta spalvu".

Valdemiers arī vairāk nekā desmit gadus pildījis Valsts eksāmenu komisijas priekšsēdētāja pienākumus Rēzeknes Augstskolā un bijis šīs skolas augstskolas docents.

Foto - no personīgā arhīva

Preses konferences laikā. Kārlis Valdemiers vienmēr bija atsaucīgs žurnālistiem un labprāt ar viņiem tikās, lai pārrunātu svarīgus tiesu darba jautājumus. Arī pajokotu, stāstot par vienu - otru kuriozu no tiesu prakses.

Nepalaid garām

Atgādina par pāreju uz ziemas riepām

Policija autovadītājiem atgādina, ka ar 1.decembri autotransports jāapriko ar ziemas riepām. Likums nosaka, ka par braukšanu laikā no 1.decembra līdz 1.martam ar automobili vai autobusu, kas nav apriekots ar ziemas riepām, var sodīt ar 20 latu sodu.

Pern par automašīnu vadīšanu bez ziemas riepām sodīti 142 autovadītāji. Policija atgādina, ka likumsargi sekos līdzī tam, vai autovadītāji šo prasību ievēro, atgādinot, ka tas ir tikai pašu drošībai.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska, I.Zinkovska

Meklējam atbildi

Ja man 60 gadi palika 2009.gada 1.februārī, bet priekšlaicīgo pensiju nepieprasīju līdz 2009.gada 30.jūnijam, vai man tagad vēl ir tiesības pieprasīt priekšlaicīgo vecuma pensiju un saņemt to līdz vispārējā pensijas vecuma sasniegšanai 70% apmērā (nevis 50%) no aprēķinātās pensijas.

No šī gada 1.jūlija stājās spēkā grozījumi likumā "Par valsts pensijām", kas nosaka: ja priekšlaicīgā pensija tiek piešķirta no 2009.gada 1.jūlija, to izmaksā 50% apmērā no piešķirtās vecuma pensijas līdz vispārējā pensionēšanās vecuma sasniegšanai (t.i., 62 gadiem). Tomēr tā kā pensiju piešķir personai ar dienu, kad radušās tiesības uz pensiju, taču ne agrāk kā 12 mēnešus pirms pensijas pieprasījuma (un pensijas piešķiršanai nepieciešamo dokumentu iesniegšanas dienas), pastāv gadījumi, kad persona pieprasa pensiju ar atpakaļejošu datumu. Ja persona pieprasa priekšlaicīgo pensiju piešķirt līdz 2009.gada 30.jūnijam, tad līdz vispārējā pensionēšanās vecuma sasniegšanai personai izmaksā 80% apmērā no piešķirtās vecuma pensijas (piemērojot no 2009.gada 1.jūlija arī priekšlaicīgai pensijai 10% izmaksas ierobežojumu).

Tātad, ja jums 60 gadi palika 2009.gada 1.februārī, un tagad nolemjat pieprasīt priekšlaicīgo pensiju, jums ir tiesības pieprasīt to no 2009.gada 1.februāra, šī gadījumā jums priekšlaicīgo pensiju izmaksās 80% apmērā par periodu līdz 2009.gada 30.jūnijam, savukārt no 1.jūlija saņemsiet priekšlaicīgo pensiju 70% apmērā (80% - 10% = 70%).

Vai vīra nāves gadījumā sievietai bez vīra divām pensijām pienākas arī vēl vienreizējs pabalsts (divu pensiju apmērā) kā pensionārei? Vai pabalsts tiešām atkarīgs no tā, kur vīrs strādāja?

Likums "Par valsts pensijām" paredz, ka pensijas saņēmēja nāves gadījumā viņa ģimenei vai personai, kas uzņēmusies apbedīšanu, izmaksā apbedīšanas pabalstu mirušās personas divu pensiju apmērā. Bez minētā pabalsta pārdzīvojušajam laulātajam, kurš arī saņem šajā likumā noteikto valsts pensiju, piešķir un izmaksā vienreizēju pabalstu mirušā laulātā divu pensiju apmērā. Jāatzīmē, ka pabalsts pārdzīvojušajam laulātajam nav atkarīgs no tā, kur laulātais bija strādājis, bet gan no tā, kādu pensiju viņš saņēma.

Saliec mozaīku

Katrā decembra "Vaduguns" numurā jūs atradīsiet fragmentu no kādas fotogrāfijas. Lai iegūtu šo fotogrāfiju, jums pareizi jāsavieno visos decembra numuros publicētie fragmentu gabaliņi. Kopā veidosies bilde. Ja šo bildi, salīmētu uz lapas, atsūtīsiet uz redakciju, jums būs iespēja laimēt loterijā.

LAIMĪGIE UZVARĒTĀJI BŪS DIVI. KATRS NO VIŅIEM IEGŪS VEIKALA "MAXIMA" PIEŠĶIRTU KLIENTA KARTI 10 LATU VĒRTĪBĀ.

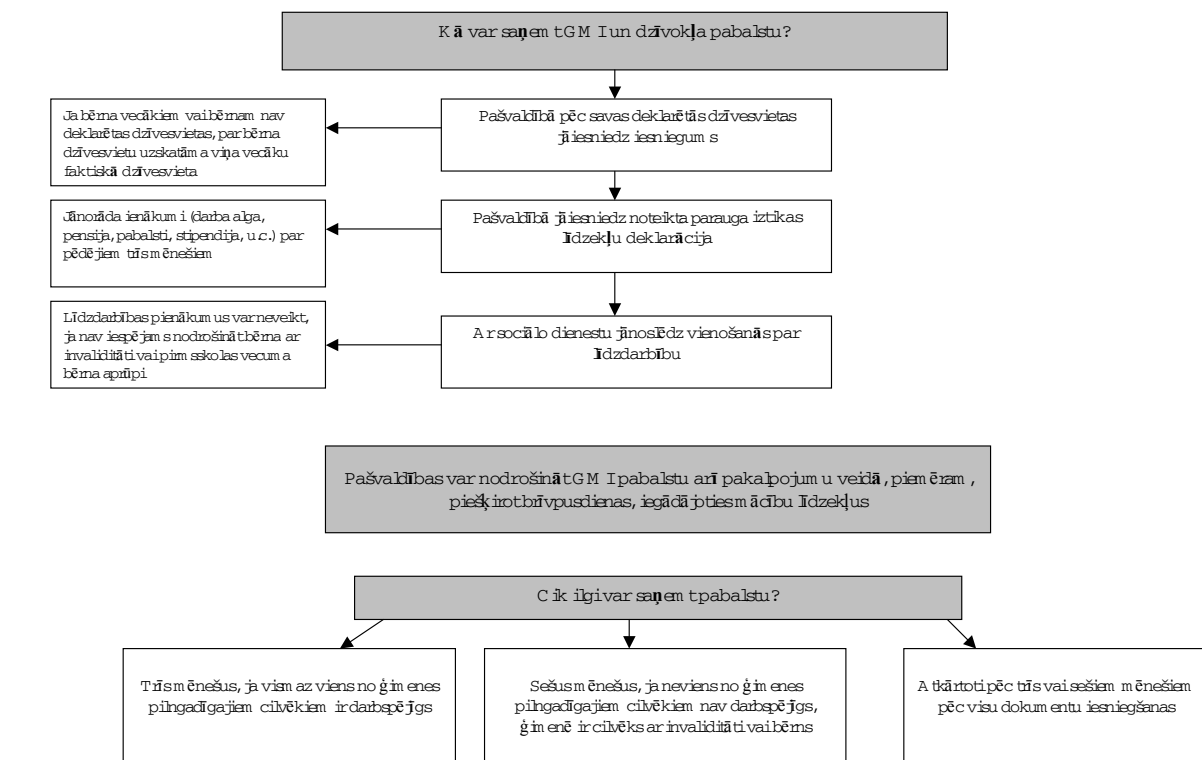
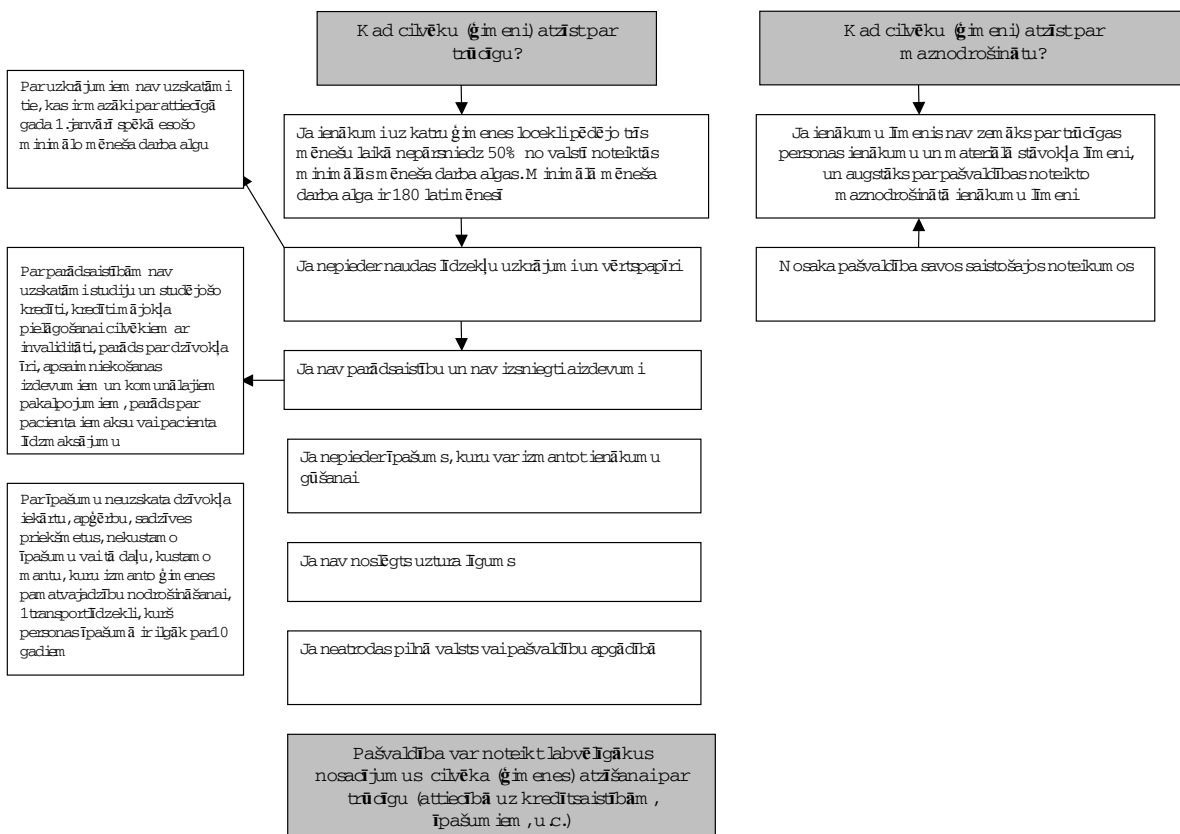
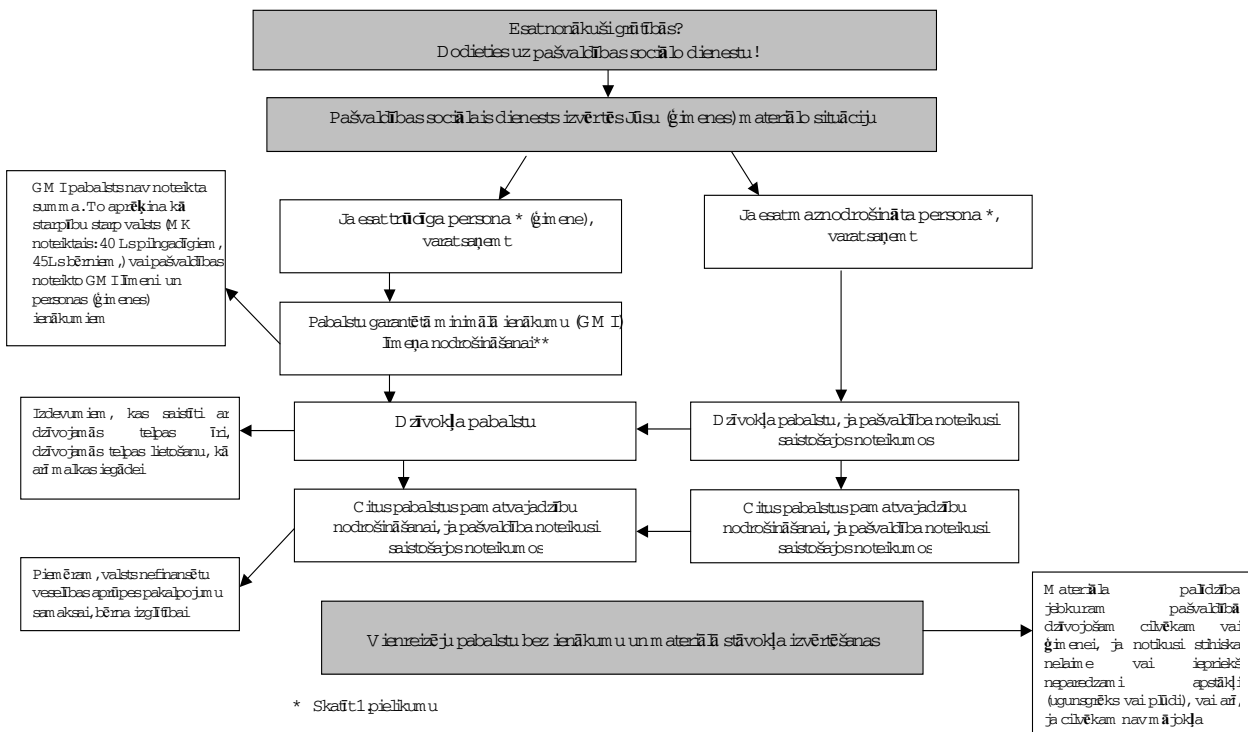

Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas apstiprinājums par loterijas saņemšanu Nr. 3857.

Ar loterijas noteikumiem var iepazīties redakcijā, reklāmas kabinetā.

Zini savas tiesības

Pašvaldību sniegtā sociālā palīdzība

Jums ir iespēja ievietot sludinājumu "Vaduguni" bez maksas!

Tas var būt sludinājums, paziņojums, īss apsveikums vai atgādinājums, tikai jāievēro šādi noteikumi:

1. Sludinājums nedrīkst būt garāks par **5** vārdiem.
2. Sludinājums jāieraksta šajā no "Vaduguns" IZGRIEZTAJĀ KUPONĀ, un viens cilvēks drīkst iesniegt **TIKAI TRIS KUPONUS**.
3. Šis kupons ir derīgs tikai nedēļu - līdz 8. decembrim

Sludinājuma teksts (ne garāks par 5 vārdiem):

Sludinājumu iesniedz (vārds, uzvārds, adrese, personas kods - netiek publicēts):

Aizpildiet, izgrieziet un atsūtiet "Vaduguns" redakcijai Balvos, Teātra ielā 8. Sludinājumu ievietos iespējami tuvākajos brīvajos numuros. **Derīgs tikai līdz 8. decembrim**

Jaunākie žurnālu numuri

GEO

- ⇒ Paradīze – leģenda, patiesu notikumu atstāsts vai alegorija? GEO izseko paradīzes mītam dažādās reliģijās un cilvēces centieniem atrast Ēdenes dāru zemes virsū.
- ⇒ Pasaules nomalē – Pamira kirgīzu dzīve bez kontaktiem ar ārpusauli.
- ⇒ Māja pilsētas izmērā – Sanpaulu supermāja "Copan" ar 1160 dzīvokļiem.
- ⇒ Elektriķa ģēnijs – nesaprastais Nikola Tesla.
- ⇒ Noslēpumainās grācības – ūdens milži Floridas lamantīni.

⇒ Tropu noslēpums – gigantiskais lietusmežu mērisšanas projekts.

Privātā Dzīve

- ⇒ Neimane šķirusies no drauga.
- ⇒ Kiviča sievai jaunas attiecības?
- ⇒ Vaļicka nakšņo kopā ar "Koru karu" producentu.
- ⇒ Lemberga draudzene līdzīga Aļļēnai.
- ⇒ Mazvērsīte: "Es kļuvi par boksa maīsu."
- ⇒ Ķuzules grūtniecība ievieš korekcijas "UgunsGrēka" scenārijā.
- ⇒ "Pasažiera" aktieri uz pirmizrādi ierodas ar otrajām pusītēm.
- ⇒ Tiguls un Zaļupe ierakstījuši Ziemassvētku albumu.
- ⇒ Centis Ūbele mācās rakstīt dzeju pie Aizpurietes.
- ⇒ Ozols ar mīļoto boksa.

- ⇒ "Spēlmaņu nakts" pāri.
- ⇒ "Jauns mēness" turpina "Krēslas" uzvaras gājieni.
- ⇒ Losandželosas policists Ivanāns.
- ⇒ Fogeļe Vācijā klausās Adamsu un piemin futbolistu Enki.
- ⇒ Muzejs, kurā četri viri var dzert ilgāk nekā mēnesi.

Čemodāns

- ⇒ Meksikā - ar sirdi, smaidu un fotokameru. 100 dienu dzīves fragments no dienasgrāmatas.
- ⇒ Ziemassvētki nāk! Interesantākais svētku pasākumu tops, kurp no Rīgas var aizlidot, izmantojot tiešos avioreisus.
- ⇒ Divas dienas Milānā. Itālijas bagātākā un otrā lielākā pilsēta, arhitektūtas un modes gigants, daudzu slavenu zīmolu dzimtene.
- ⇒ 10 padomi ekonomiskam Alpu braucienam. Krīzes laika brauciens uz kalniem jāplāno tā, lai varētu dzīvot

- divu zvaigžņu komfortā, bet slēpot piecu zvaigžņu limeni.
- ⇒ Ar ragaviņām no Alpu kalniem. Ar ragaviņu stūrēšanu iet kā Vinnijam Pūkam ar lielisko kuģi. Pūka gudrība - "reizēm augšā biju es, un reizēm atkal viņš".
- ⇒ Četru trampīnu turneja Vācijā un Austrijā.
- ⇒ Karstasinīga diena mežabrāļu muzejā Igaunijā.
- ⇒ Himalaju gūstekņi.
- ⇒ Rīgas jūgendstilam savs muzejs.
- ⇒ Ziemassvētku priekšdarbi keramikas darbnīcā.

Pērk

Z.s "Strautiņi" iepērk mājlopus. Samaksa tūlītēja. Tālr. 64546765, 29411033.

Iepērk kaušanai visu veidu mājlopus. Tālr. 29320237, 64546681

SIA "AIBI" pērk zirgus, liellopus, jaunlopus, aitas, cūkas. Labas cenas! Tālr. 64871804, 26142514, 29293219.

SIA "RENEM" iepērk liellopus, jaunlopus, aitas zirgus, cūkas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 65329997, 29485520, 29996309, 29183601.

Z/s "Strautiņi" pērk meža īpašumus, cirsmas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 29113399.

SIA "Senlejas" pērk piena telus, jaunlopus, liellopus. Labas cenas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 65033720, 65033730, 26517026, 26604491.

Pērk papīrmalku un taru, cirsmas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 28628880.

Pērk papīrmalku - skuja - Ls 14, bērzs - Ls 15; zāgbaļķus līdz Ls 33, finierklucus, taru, malku, cirsmas, meža īpašumus. Cirsma zāģēšanas, izvešanas pakalpojumi. Tālr. 29213223, 28882729.

Pērk ātrgaitas elektromotoru. Tālr. 26102598.

Pērk mežu ar zemi. Palīdzēs sakārtot dokumentus, var būt ar parādiem. Tālr. 29272161.

Pērk traktoru MTZ-52. Tālr. 26268435.

Līdzjūtības

*Tāpēc jau mēs esam cits citam, lai tumsa nesatumst, lai krasti nepazūd, kad bēda pienāk tuvu...
Lai katras austošās dienas klusums Tev, Vita, dod mieru, spēku, izturību, pavadot VĪRU Dieva pasaules dārzos.
Tavi kolēģi Balvu bērnu un jauniešu centrā*

*Balts eņģelis atnāca sapnī
Un aiznesa tevi sev līdz,
Tai baltajā, baltajā naktī,
Kur nesāp, kur nesalst, kur silts.
Mūsu visdziļākā līdzjūtība
Laimonim Circenim un tuviniekiem, TĒVU smilšu kalniņā pavadot.
Ainārs, Jānis, Dainis, Laimonis, Aldis, Jānis L., Aldis D.*

*Laiks apstājies ar skarbu piesitienu,
Nav rītdienas, ir tikai vēju balss.
Un kādai mīļai, labai sirdij
Nekad vairs nesāpēs, ne arī sals.
(N.Dzirkale)*

*Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Laimonim Circenim ar ģimeni, TĒVU, VĪRĀTĒVU, VECTĒTIŅU mūžībā pavadot.
Pēteris, Leonīds, Līvija, Valentīna, Vaļa, Ļuda*

*Turp, kur tu aizgāji, apstājās laiks,
Norīma rūpes, sāpes un bēdas.
Nu tavi darbi, asaras, prieks
Snigs mūsu atmiņās balti kā sniegs.
Skumju un atvadu brīdī esam kopā ar **Laimoni un piederīgajiem**, pavadot TĒTI kapu kalniņā.
Marianna, Irēna, Aivars, Anita, Ņina, Raimonds, Elvira, Maija ar ģimeni*

*Augšā aiz zvaigznēm tur tiksies reiz mīļie
Tie, kas šeit pasaulē šķirusies būs:
Dvēsele skatīsies dvēselē dziļi,
Mūžīgā skaidrībā mieru tie gūs.
(Dz.gr. 543)*

*Atvadu brīdī sakām līdzjūtības vārdus **Laimoņa ģimenei, TĒVU, VECTĒVU, VĪRĀTĒVU** mūžības ceļā pavadot.
Semenovas 27-dzīvokļu mājas iedzīvotāji*

*Šalks tik zaļās kapu priedes,
Kapu kopu ziedi segs.
Vēlā stundā spožas zvaigznes
Savas gaišās sveces degs.
Izsakām patiesu līdzjūtību
Laimonim Circenim, pavadot **TĒVU** mūžībā.
I.U. "Zilzilīte" kolektīvs*

*Dusi saldi zemes klēpī,
Lai tev sapņu nepietrūkst.
Mīļās rokas ziedus noklās
Un tev silti vienmēr būs.
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Raivim un viņa tuviniekiem, VECTĒTIŅU kapu kalniņā pavadot.
Viduču pamatskolas 1.klases skolēni, vecāki, audzinātāja*

*Skaistu mūžu nodzīvoji,
Daudz darbiņu padarīji.
Lai nu viegli Zemesmāte
Pārklāj smilšu paladziņu.
(Latv.t.dz.)
Kad rudenīgais vējš norāvis kokiem
pēdējās lapas, mēs klusi jūtam līdzī
Laimonim Circenim un tuviniekiem, uz mūžu atvadoties no tēva, vectēva **PĒTERA CIRCENĀ**.
Veikala "Diena" kolektīvs un Iveta*

*Tava istabiņa ilgi skums pēc tevis,
Pēc taviem sapņiem - vienkāršiem un mīļiem,
Bez tevis atnāks vakars zvaigznes degt,
Bez tevis rīts, bez tevis saules lēkts. (Ā.Āre)
Mūsu dziļa līdzjūtība **Inārai Bubnovai ar ģimeni**, pavadot vīramāti **MARIJU BUBNOVU** mūžības ceļā.
Darba kolēģi*

*Dusi saldi, māmuliņe,
Mūža miegs lai tev ir salds.
Auklēs tevī rasas rīti,
Ziedi klās un sniedzīnš balts.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību sāpju brīdī **Vladimiram Bubnovam ar ģimeni**, kad pa kluso mūžības taku jāpavada **MĀMULĪTE**.
Elmārs, Edgars, Jānis*

*Tu, mīļā māt, nu projām aizej klusi
Tai ceļā pēdējā, no kura nepārnāk.
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Vladimira Bubnova ģimenei, no **MĀTES** uz mūžu atvadoties.
Mednieku klubs "Salnava"*

*Cik kluss un tukšs nu kaktiņš, māt,
Kurš varēs tavā vietā stāt?
Kurš grūtā brīdī pienāks klāt,
Nevienu tik tuvs vairs nebūs, māt.
Izsakām patiesu līdzjūtību **Bubnovu ģimenei, MĀMIŅU, VECMĀMIŅU** pavadot kapu kalniņā.
MK "Vientuļie vilki"*

*Kāds pārpratums...
Un neparasta smeldze.
Vēl tik daudz rītausmās
Tev jāieskatās bij.
Lai mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Smušku ģimenei palīdz pārvarēt sāpju smagumu, **DĒLU** traģiski zaudējot.
Mājas iedzīvotāji Kurnā*

*Cik grūti šobrīd ticēt,
Ka nevar vairs rīt
Tev labus vārdus sacīt
Un mājās sagaidīt.
Šajā smagajā skumju un atvadu brīdī vispatiesākā līdzjūtība
Ludmilai Smušai un piederīgajiem, kad jāatvadas no dēla, brāļa, tēva **MAIGOŅA PEISMAŅA-ROGA**.
Ansamblis "Vakarblāzma" Kubulos*

Ikvienam ir iespēja īsi un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlim, sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksās- tikai 2 latus par 25 vārdiem. Jo šī ir "Pateicības dubultzivs".

Sieviešu biedrība "Rudzupuķe" sirsnīgi pateicas Balvu novada pašvaldības izpilddirektorei Intai Kaļvai par atbalstu nokļūšanai uz Latvijas lauku sieviešu konferenci Rīgā. Paldies šoferim Rolandam Silauniekam.

Meitas ar ģimenēm sirsnīgi pateicas Bērzu draudzes prāvestam, dziedātājam, radiem, kaimiņiem, draugiem, kolektīviem, visiem, kas domās un sirdī bija kopā, pavadot Mariju Dūri pēdējā gaitā.

Diži

Paaugstinātas likmes %

Ipaša procentu likme noguldītājiem, vecumā no 62 gadiem.

Termiņnoguldījums **Ozols**

Akcija līdz 17.01.2010.
Tālr. 80 000 100
www.hipo.lv

Hipotēku banka
AR DOMU PAR BĪTODIENU

Abonēt Vaduguni izdevīgi!

Abonējiet 2010.gadam

Laikrakstu "Vaduguns" izdevīgāk abonēt, abonēšana līdz 23.decembrim:

- redakcijā, Teātra ielā 8, Balvos, no plkst.8.00 līdz 17.00.
- Viļakas birojā (trešdienās)
- noslēdzot "Vaduguns" abonenta regulāro maksājumu līgumu redakcijā un SEB bankas Balvu filiālē (tikai SEB bankas klientiem)

Palīdzēsim!

Juridiskas personas "Vaduguni" var abonēt, piezvanot pa tālruni 64507019.

Dažādi

Treilera pakalpojumi.
Tālr. 29113399.

Veikals "RD Elektronik" decembrī strādās bez brīvdienām.

Pašizgāzējs ar iekrāvēju pārvadā smilti, granti, melnzemi, kūtmēslus.
Tālr. 29433126.

Novāc zarus. Tālr. 29199067.

Digitālā televīzija. Satelīttehnika un uzstādīšana. Tālr. 28377317.

Uzņēmums meklē iespēju ražošanas vajadzībām iegādāties mālu. Izskatīsim visus variantus: zemes iegādi; karjera nomu; izstrādātu mālu. Interesē māla sastāva analīzes un cena. Liesma. Tālr. 29449999, e-pasts: liesmak@inbox.lv

Cienījamie pircēji!
Lūdzam iepirkties jaunajā SIA "Tukuma gaļas kombināts LAT" tirdzniecības vietā Balvu tirgus paviljonā. Ražotāja cenas!

Pārvadā mājlopus, sikkraivas (specpiekabe). Tālr. 29230080.

V/a sliekšņi, spārnu malas u.c. virsbūves detaļas, metināšana, staipīšana, pretkorozijas apstrāde, izpūtēji. Tālr. 26337211.

Koka durvis, kāpnes, mēbeles, bidāmās sistēmas, PVC logi. Tālr. 29167267, 29197612.

Vēlas irēt 1-istabas mēbelētu dzīvokli. Tālr. 26201166.

Veikals "Kumode" Brīvības ielā 62, Balvos (vecajā "Inserviss Group" telpās), PIEDĀVĀ lietotas apģērbus par saprātīgām cenām. Pieņemam rūpniecības preces, sadzīves tehniku un citas preces realizācijai!

Izīrē dzīvokli Balvos. Tālr. 26571195.

Veic paklāju, mēbeļu, vilnas izstrādājumu ķīmisko tīrīšanu. Tālr. 29383776.

Atrasts

Uz ielas pretī Brāļu kapiem atrastas divas atslēgas. Interesēties redakcijā.

Aku urbšana (artēzisko) ģeoloģiskā izpēte, dokumentu noformēšana.
Tālr. 29142220, 29228008

Apsveikums

Miļi sveicam **Olgu Trofimovu** skaistajā dzīves jubilejā! Vēlam no saules - prieku, veselību, no zemes - ziedu bagātību, no tuviniekiem - mīlestību.
Jegorovi Moziņķos

Pārdod

Pārdod 2-istabu dzīvokli Vidzemes ielā. Tālr. 28377317.

Pārdod garāžu pie kapiem. Tālr. 64546393.

Pārdod sīvenus. Tālr. 29383660, 64546881.

Pārdod motorzāģi "Stihl MS-290" labā darba kārtībā, Ls 140. Tālr. 29609716.

Pārdod miltus. Tālr. 26392336.

Pārdod piena teļu. Tālr. 64560085.

Pārdod apbūves gabalu Balvu pilsētā. Tālr. 28235483.

Pārdod trušus. Tālr. 20208769.

Pārdod 2-istabu dzīvokli Balvos, 2. stāvs, neremontēts, 7000 LVL. Tālr. 29198182.

Pārdod jaunas 25 l plastmasas kannas, Ls 3. Tālr. 25975554.

Pārdod sīvenus (divas cūciņas) Balvu pagastā. Tālr. 29265368.

Pārdod kartupeļus. Tālr. 29392089.

Pārdod aitas. Tālr. 29175384.

Pārdod miltus, iespējams piegādāt maisus (50kg, Ls 0,15), plastmasas konteinerus (1000 l) Tālr. 26444920.

Pārdod šķirnes teļus (aunus). Tālr. 26496271.

PĀRDOD:
zemi Balvu pilsētā, 8674 m² platībā (5 apbūves gabali), t.sk. 4 gabali kopā un 1 blakus. Var atsevišķi. Iespējams kredīts. Cena kopā Ls 4000.
zemi, 7,11 ha Gaigalavas pagastā, mežs -1,6 ha, pārējā aizaugušas pļavas. Uz zemes atrodas mājpašums. Cena Ls 2400. Tālr. 20292829, 29199255.

Piektdien no plkst. 8.00 līdz 12 Balvu tirgū pārdos pārtikas, lopbarības, stādāmos kartupeļus, graudus, miltus. Tālr. 26360938.

Pārdod malku. Tālr. 26626702.

Vaduguns
INDEKSS 3004
IZNĀK TREŠDIENĀS, SESTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV 43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA BALVU FILIĀLĒ
Nr. LV21 UNLA 0024 0004 6734 5,
kods UNLALV2X
Publicitāte materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem atbild to autors.

Datorsalikums-
SIA "Balvu
Vaduguns",
G.LIELMANIS
Iespīests SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 5001

REDAKTORS E.GABRANOVŠ T.64522534, 29360850
LITERĀRĀ REDAKTORE S.KARAVOIČIKA - T.64522126
ŽURNĀLISTI: Z.LOGINA, IZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260, A.SOCKA - T.64520961
KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126
REKLĀMA D.DIMITRIJEVA- T.64507018; 26161959
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 64507019
ŠOFERIS-FOTOGRAFŠ A.KIRSANOVŠ- T. 26555382

ŽURNĀLISTI
29360851
FAKSS
64522257
Tālrunis-
autoatbildētājs
-64520961

E-mail: vaduguns@apollo.lv